

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Адрес: гр. Шумен, ПК 9700, ул. "Петра" № 1, тел.: 054/ 833-123, факс: 054/ 833-123, e-mail: office@sidp.bg, www.sidp.bg

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
НА „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” - ДП ШУМЕН
ЗА ФИНАНСОВАТА 2016 г.**

**НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С
РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 39 И СЛЕДВАЩИ ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО (в
сила от 01.01.2016 г.), ЧЛ. 100 Н, АЛ. 7 ОТ ЗППЦК И ПРИЛОЖЕНИЕ № 10, КЪМ ЧЛ.
32, АЛ. 2, Т. 2 ОТ НАРЕДБА № 2 ОТ 17.09.2003 г. ЗА ПРОСПЕКТИТЕ ПРИ
ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ И ДОПУСКАНЕ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН
ПАЗАР НА ЦЕННИ КНИЖА И ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ.**

Управителният съвет на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП, воден от стремежа да управлява предприятието в интерес на едноличния собственик на капитала, както и на основание изискванията на разпоредбите на чл. 39 и следващи от Закона за счетоводството (в сила от 01.01.2016 г.), чл.100н, ал. 7 от ЗППЦК и чл. 32, ал. 2, т. 2 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, изготви настоящия доклад за дейността (Доклада). Докладът представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на предприятието. Докладът съдържа обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. РЕГИСТРАЦИЯ И АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВЕН СТАТУТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон с предмет на дейност: изпълнение на горскостопанските планове за горските територии - държавна собственост; изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства; изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии - държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии; организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии - държавна собственост; организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии - държавна собственост; създаване на нови гори върху земеделски територии; опазване на горските територии - държавна собственост; предоставяне и извършване на обществени услуги; други дейности, незабранени от закона, както и такива възложени на държавното предприятие от министъра на земеделието и храните или въз основа на договор.

Едноличен собственик на капитала на предприятието е МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ, ЕИК/ПИК 831909905.

Със Заповед РД 49-108/13.04.2011 г. на Министъра на земеделието и храните, на основание § 9 от предходните и заключителни разпоредби на Закона за горите и във връзка с чл. 163 и сл. от същия, се създава „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е със 100 % държавна собственост. Министърът на земеделието и храните упражнява правата на собственост на държавата в предприятието.

2. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Предметът на дейност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е: изпълнение на горскостопанските планове за горските територии - държавна собственост; изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства; изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии - държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии; организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии - държавна собственост; организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии - държавна собственост; създаване на нови гори върху земеделски територии;

опазване на горските територии - държавна собственост; предоставяне и извършване на обществени услуги; други дейности, незабранени от закона, както и такива възложени на държавното предприятие от министъра на земеделието и храните или въз основа на договор.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП управлява държавните горски територии в четири административни области – Шумен, Варна, Добрич и Търговище. Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на СИДП ДП, е 287 892 ха, като залесените горски територии възлизат на 94 % с площ от 271 222 ха.

Към 31.12.2016 г. в състава на предприятието влизат 18 териториални поделения, от които 13 държавни горски стопанства и 5 – държавни ловни стопанства, както следва:

1. ТП „Държавно ловно стопанство – Паламара“, със седалище с.Венец;
2. ТП „Държавно ловно стопанство – Черни Лом“, със седалище гр.Попово;
3. ТП „Държавно ловно стопанство – Шерба“, със седалище с. Горен Чифлик;
4. ТП „Държавно ловно стопанство – Балчик“, със седалище гр. Балчик;
5. ТП „Държавно ловно стопанство – Тервел“, със седалище гр. Тервел;
6. ТП „Държавно горско стопанство – Преслав“, със седалище гр. Велики Преслав;
7. ТП „Държавно горско стопанство – Върбица“, със седалище гр. Върбица;
8. ТП „Държавно горско стопанство – Смядово“, със седалище гр. Смядово;
9. ТП „Държавно горско стопанство – Шумен“, със седалище гр. Шумен;
10. ТП „Държавно горско стопанство – Варна“, със седалище гр. Варна;
11. ТП „Държавно горско стопанство – Цонево“, със седалище с. Цонево;
12. ТП „Държавно горско стопанство – Суворово“, със седалище гр. Суворово;
13. ТП „Държавно горско стопанство – Провадия“, със седалище гр. Провадия;
14. ТП „Държавно горско стопанство – Добрич“, със седалище гр. Добрич;
15. ТП „Държавно горско стопанство – Генерал Тошево“, със седалище гр. Ген.Тошево.
16. ТП „Държавно горско стопанство – Търговище“, със седалище гр. Търговище;
17. ТП „Държавно горско стопанство – Омуртаг“, със седалище гр. Омуртаг;
18. ТП „Държавно горско стопанство – Нови пазар“, със седалище гр. Нови пазар.

3. КАПИТАЛ

Към 31.12.2016 г. предприятието е с основен капитал, неизискващ регистрация в размер на 8 144 хил.лв. Разликата от 312 хил.лв. е в резултат на отписани активи, безвъзмездно прехвърлени на трети лица, съгласно заповеди на принципала и корекции, касаещи размера на капитала преди сливането, с произход юни 2008 г., във връзка с преобразуването на горските стопанства от бюджетни предприятия в държавни предприятия по чл. 62 от Търговския закон.

Едноличен собственик на капитала на предприятието е МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ, ЕИК/ПИК 831909905.

Предприятието не е капиталово по смисъла на Търговския закон. Основният капитал, неизискващ регистрация на предприятието, се представя по неговата номинална стойност.

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

Към 31.12.2016 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП отчита печалба преди облагане с данъци в размер на 934 хил. лв., спрямо регистрираната за 2015 г. печалба, преди облагане с данъци в размер на 541 хил. лв.

Нетната печалба на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП към 31.12.2016 г. е в размер на 797 хил.лв., като към 31.12.2015 г. предприятието отчита нетна печалба в размер на 440 хил.лв.

Таблица № 1

(в хил. лв.)			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ, МАЛЦИНСТВЕНО УЧАСТИЕ И ПАСИВИ	2 015	%	2 016
А. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	25439	2,53%	26 082
Б. МАЛЦИНСТВЕНО УЧАСТИЕ	0	0%	0
В. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ	20055	0%	22 742
Г. ТЕКУЩИ ПАСИВИ	10163	-3,04%	9 854
СОБСТВЕН КАПИТАЛ, МАЛЦИНСТВЕНО УЧАСТИЕ И ПАСИВИ (А+Б+В+Г):	55657	5,43%	58 678

2. ПРИХОДИ ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

Таблица № 2

(в хил. лв.)			
ПРИХОДИ	2 015	%	2 016
А. Приходи от дейността			
I. Нетни приходи от продажби и други:			
1. Продукция	31 434	19,85%	37 674
2. Стоки	2	100%	0
3. Услуги	1 725	-15,25%	1 462
4. Други	667	-49,63%	336
Общо за група I:	33 828	16,68%	39 472
II. Приходи от финансираня	1 566	4,92%	1 643
в т.ч. от правителството	0	0%	0
Общо за група II:	1 566	4,92%	1 643
III. Финансови приходи		0%	
1. Приходи от лихви	63	274,60%	236
2. Приходи от дивиденди	0	0%	0
3. Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти	0	0%	0
4. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	0	0%	0
5. Други	0	0%	0
Общо за група III:	63	274,60%	236
Б. Общо приходи от дейността (I + II + III):	35 457	16,62%	41 351

Към 31.12.2016 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП отчита 41 351 хил.лв. общо приходи. Регистрираните нетни приходи от продажби са на стойност 39 136 хил.лв., което представлява увеличение от 18,02 % спрямо нетните приходи от продажби за 2015 г. в размер на 33 161 хил.лв.

Нетните приходи от продажби на предприятието за 2016 г. включват приходи от продажба на продукция в размер на 37 674 хил.лв. и услуги в размер на 1 462 хил.лв. Другите приходи включват: разходи за придобиване на активи по стопански начин 14 хил.лв., приходи от други продажби 239 хил.лв., увеличение на запасите от продукция и незавършено

производство 83 хил.лв. През годината са отчетени приходи от финансираня 1 643 хил.лв. и финансови приходи 236 хил.лв.

3. РАЗХОДИ ЗА ОСНОВНА ДЕЙНОСТ ПО КАТЕГОРИИ ДЕЙНОСТИ

Таблица № 3

(в хил. лв.)			
РАЗХОДИ	2015	%	2016
А. Разходи за дейността			
I. Разходи по икономически елементи			
1. Разходи за материали	3779	8,20%	4089
2. Разходи за външни услуги	8534	27,35%	10868
3. Разходи за амортизации	1903	3,89%	1977
4. Разходи за възнаграждения	12798	15,24%	14749
5. Разходи за осигуровки	2359	15,68%	2729
6. Балансова стойност на продадени стоки	2	0%	2
7. Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	8	-100%	0
8. Други, в т.ч.:	5479	8,98%	5971
обезценка на активи	155	127,74%	353
провизии	93	-2,15%	91
Общо за група I:	34 862	15,85%	40 385

За отчетната 2016 г. разходите по икономически елементи на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП са на стойност 40 385 хил. лв. и регистрират повишение от 15,85 % спрямо разходите по икономически елементи на предприятието за 2015 г. Най-голям дял в отчетените от „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП разходи за 2016 г. заемат разходи за възнаграждение и осигуровки на стойност 17 478 хил. лв., следвани от разходи за външни услуги, възлизащи на 10 868 хил.лв., разходи за материали в размер на 4 089 хил.лв. и разходи за амортизация на стойност 1 977 хил.лв.

През 2016 г. са отчетени финансови разходи за 32 хил. лв., като за 2015 г. са 54 хил.лв.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Описание на дейностите извършвани в държавните горски територии през 2016 г.

През 2016г. в „Североизточно държавно предприятие“ ДП са извършвани следните основни видове дейност:

I. ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА

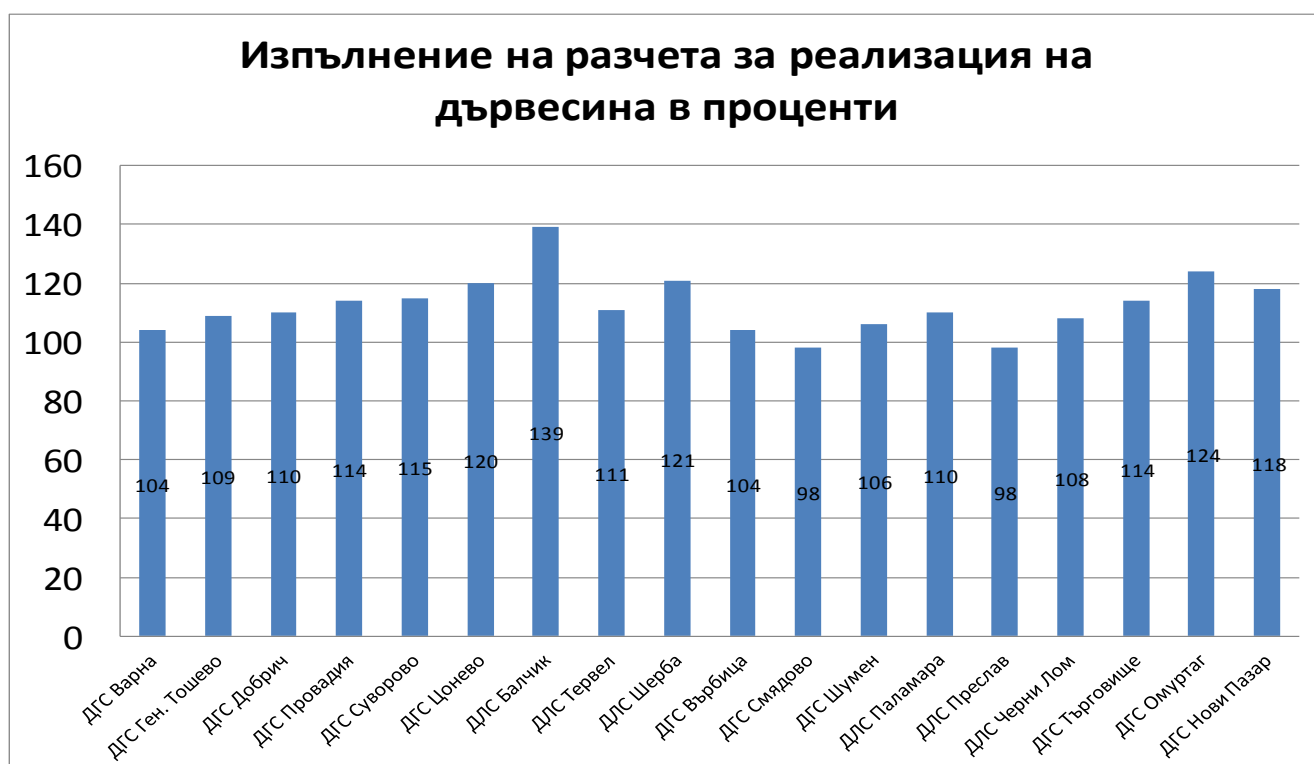
Разчета за продажба на дървесина от държавни горски територии на СИДП за 2016 г. възлиза на 605 955 м³ в натура и на съответната им стойност в размер на 31 322 хил. лв. От държавните горски територии към 31.12.2016 г. са реализирани 669 089 м³ и са отчетени

приходи в размер на 35 607 хил. лв. Сключени договори за стопанисване на общински горски територии имат ТП „ДЛС Черни Лом“, ТП „ДЛС Паламара“, ТП „ДГС Шумен“, ТП „ДГС Преслав“ и ТП „ДГС Търговище“, като от тях е отчетена реализация на 21 743 м³, и са постъпили приходи в размер на 894 849 лева.

Изпълнението на разчета спрямо заложения финансов план, възлиза на 110 % по натурални показатели и 114 % по стойностен показател. Реализацията на дървесина по Териториални поделения е представена в диаграма и в табличен вид в количество и проценти спрямо продажбите на СИДП.

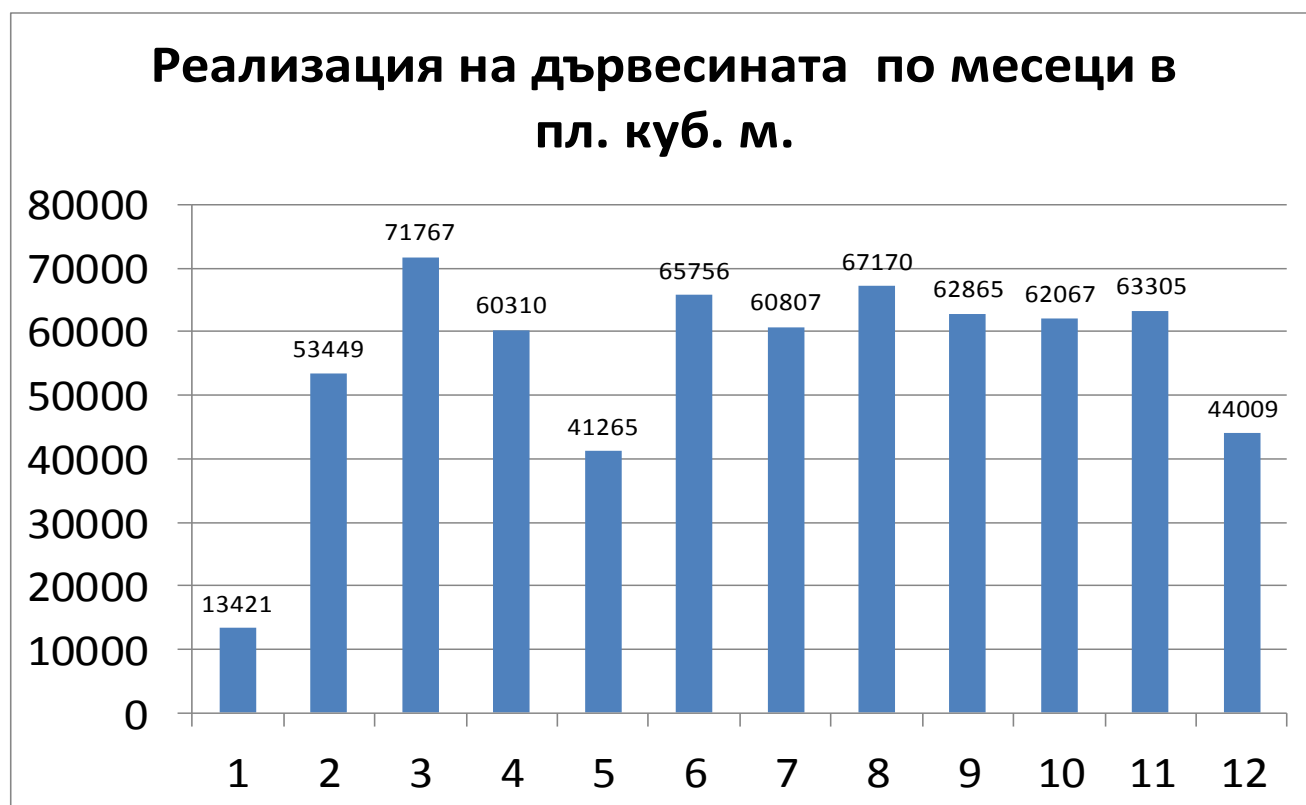
Изпълнението на разчета за продажба на дървесина от държавни горски територии в проценти спрямо финансовия план по териториални поделения е следното:

Най-добро изпълнение на разчетените за продажба количества дървесина имат ТП ДЛС „Балчик“ и ТП „ДГС Омуртаг“, а най-нисък процент на изпълнение има ТП ДГС „Смядово“ и ТП „ДГС Преслав“.

Продажбата на дървесина на територията на СИДП се осъществява по един от следните начини: чрез продажба на стояща дървесина на корен – 337 600 м³ (50,5 %) и чрез продажба на добита дървесина – 331 489 м³ (49,5 %).

Продажбата на добита дървесина се осъществява чрез продажба по ценоразпис - 214 807 м³ (64 %) , чрез продажба на прогнозно количество дървесина на търг с явно наддаване – 20 256 м³ (6 %), продажба на дървесина по сключени дългосрочни договори – 86 470 м³ (26%), чрез електронен търг – 426 м³, и чрез продажба на дървесина по чл. 193 и 116 от ЗГ – 11 151 м³ (3%).

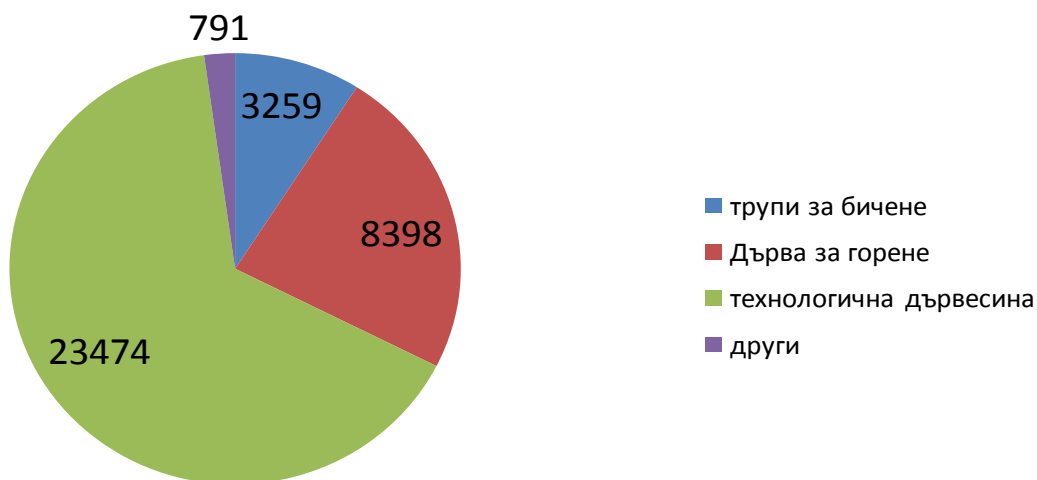

От предходната диаграма е видно, че реализацията на дървесина за 2016 г. е най-висока през месец март, а най-ниска е през месец януари. Причината за това е обилният снеговалеж който падна през месец януари. За осигуряване ритмичност в ползването на дървесина, трябва да се обърне сериозно внимание на възможностите за продажба на дървесина през зимните месеци на годините. За осъществяването на тази цел е редно да се планират реални отдели за зимна работа, съобразени с направените извозни пътища. Трябва да се обърне сериозно внимание на поддържането и направата на нови извозни пътища.

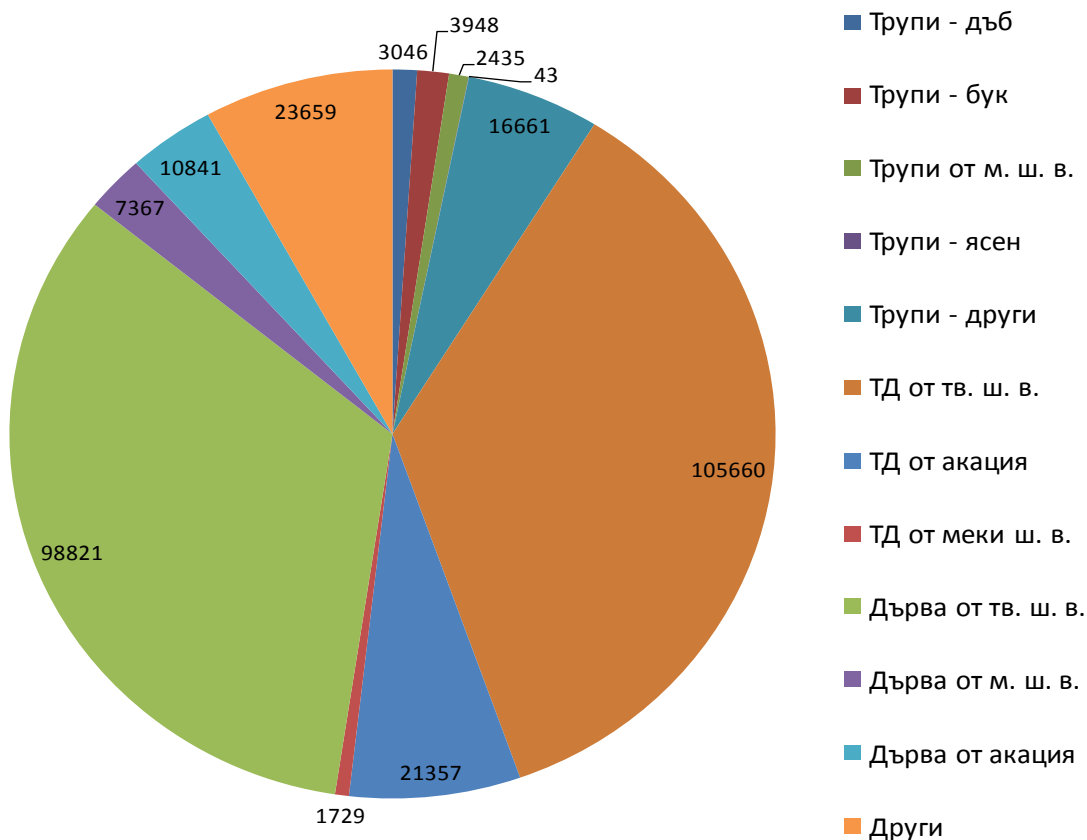
Спрямо сортиментната структура на продажбата на добита дървесина, най голям дял имат технологичната дървесина и дървата за горене – общо 279 258 м³ (152 220 м³

технологична дървесина и 127 138 м³ дърва за огрев), или 84 % от продажбите на всичката добита дървесина.

Продажба на добита иглолистна дървесина по сортименти в м3

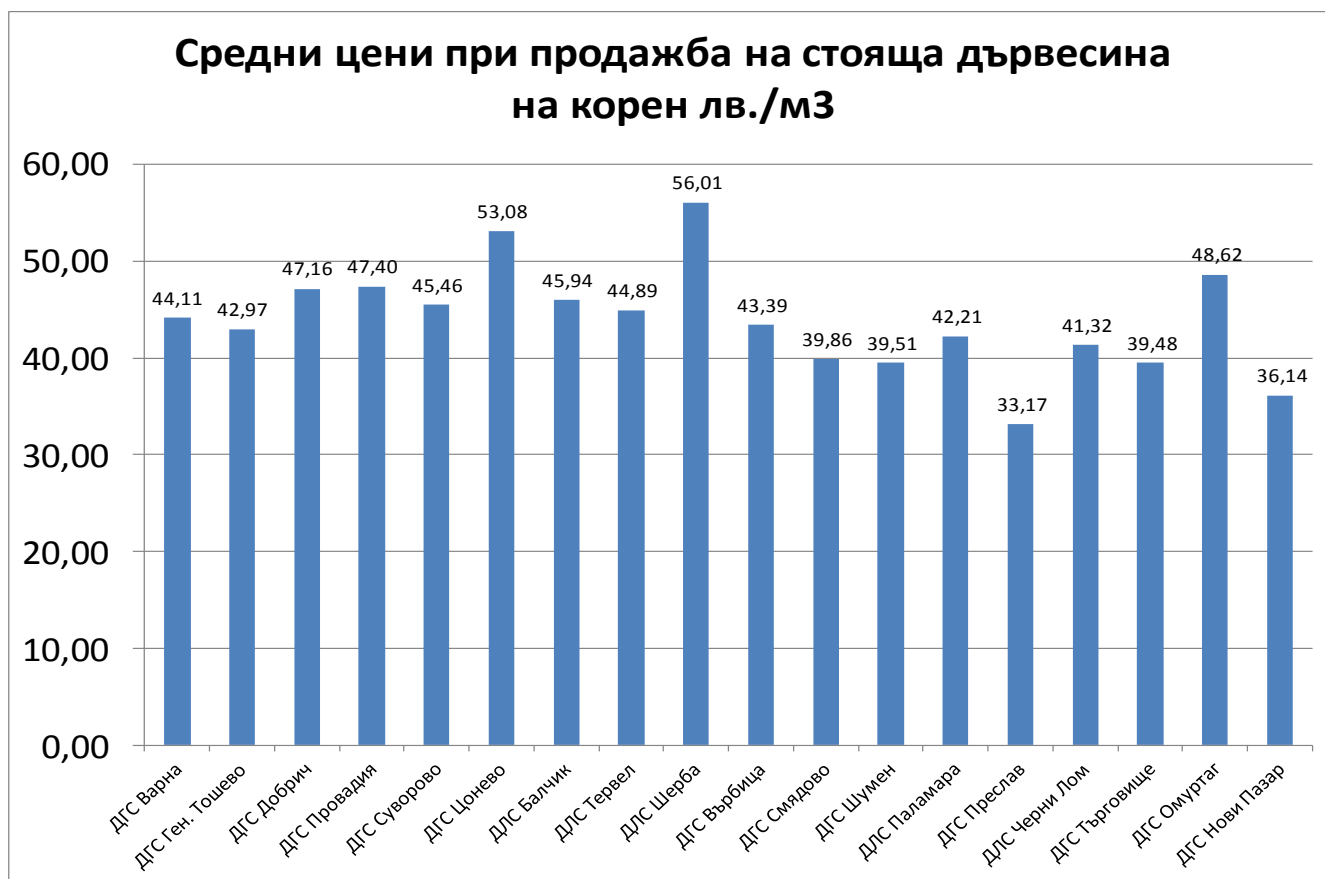
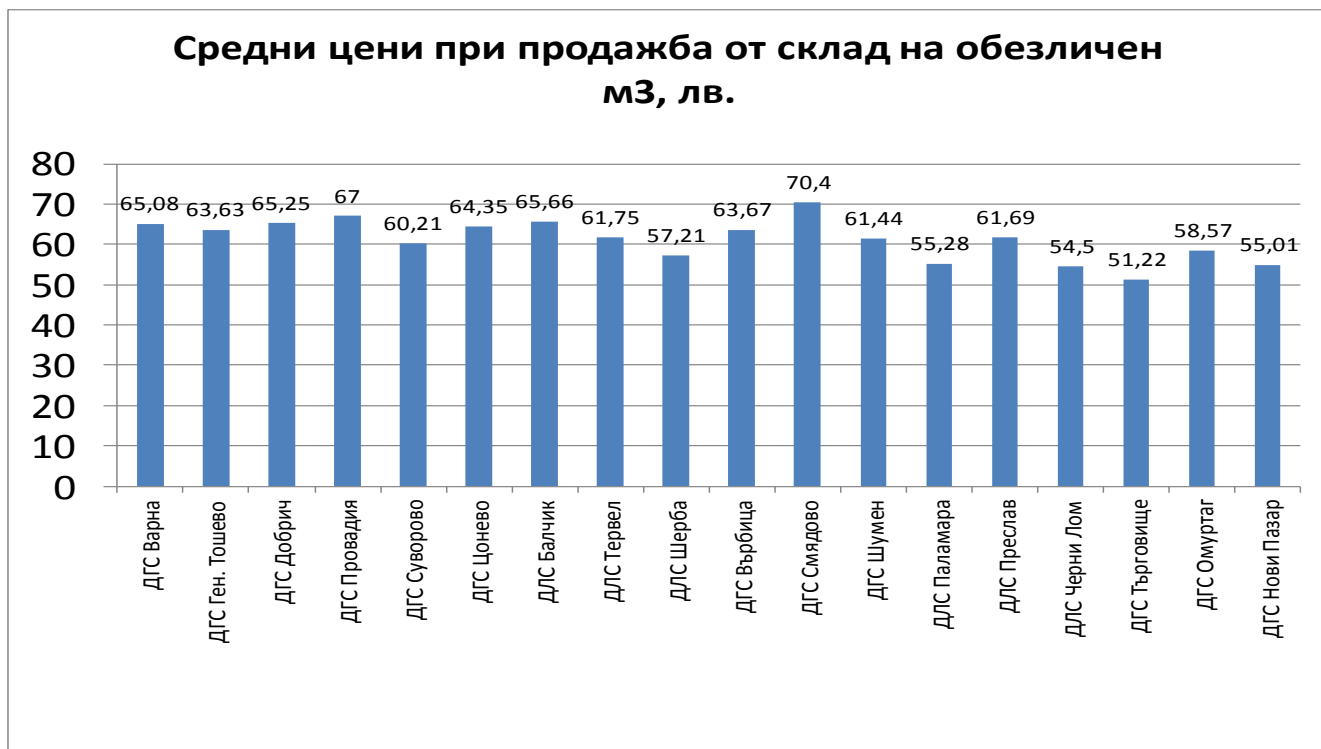

Продажба на добита широколистна дървесина по сортименти в м3

През 2016 г. за СИДП ДП Шумен е достигната средна продажна цена на добита дървесина от временен склад в размер на 60,91 лв./пл.м³. Средната продажна цена от склад по стопанства е представена в диаграма. Най- високи са средната продажна цена на обезличен м³ на ТП „ДГС Смядово“ – 70,40 лв./м³ и на ТП „ДГС Провадия“ – 67,00 лв./м³. Най-ниските цени, при които се реализира дървесина са на ТП „ДГС Търговище“ – 51,22 лв./м³ и на ТП „ДЛС Черни Лом“ – 54,50 лв./м³.

Представяме в табличен вид средните продажни цени на добита дървесина, на стояща дървесина на корен и средните достигнати цени за възлагане на дейността „сеч и извоз на дървесина“ на обезличен плътен кубически метър.

Таблица № 4

ТП ДГС, ДЛС	Средна продажна цена от склад, лв./м ³	Средна продажна цена на корен, лв./м ³	Цена за сеч, лв./м ³
ДГС Варна	65,08	44,11	20.50
ДГС Ген. Тошево	63,63	42,97	19.09
ДГС Добрич	65,25	47,16	18.12
ДГС Провадия	67,00	47,40	16.72
ДГС Суворово	60,21	45.46	17.89
ДГС Цонево	64,35	53.08	21.17
ДЛС Балчик	65,66	45.94	17.81
ДЛС Тервел	61,75	44.89	18.25
ДЛС Шерба	57,21	56.01	18.02
ДГС Върбица	63,67	43.39	25.43
ДГС Нови Пазар	55,01	36.14	15.33
ДГС Омуртаг	58,57	48.62	17.34
ДГС Смядово	70,40	39.86	23.58
ДГС Търговище	51,22	39.48	19.68
ДГС Шумен	61,44	39.51	16.42
ДЛС Паламара	55,28	42.21	16.87
ДЛС Преслав	61,69	33.17	21.08
ДЛС Черни Лом	54,50	41.32	19.67
СИДП	60,91	33.76	19.19

Възлагането на услугата сеч и извоз на дървесина се извършва изцяло по реда на Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползване на дървесина и недървесни горски продукти. През 2016 г. по този ред за възложени на фирми 321 021 м³, чрез собствени работници са усвоени 17 453 м³. Достигната средна цена на услугата за СИДП ДП гр. Шумен е 19,19 лв. на

обезличен куб. метър. По финансов план за държавното предприятие е заложена цена в размер на 20,28 лв./м³.

През 2016 г. се продължи работата по сключените през 2015 г. дългосрочни договори за продажба на дървесина натоварена на превозно средство, за продажба на стояща дървесина на корен, и за възлагане услугата „сеч и извоз на дървесина“. Сключиха се два нови дългосрочни договори за възлагане услугата „сеч и извоз на дървесина“ за изпълнение на сключените договори за продажба на технологична дървесина натоварена на превозно средство. Изпълнението на дългосрочните договори за 2016 г. се осъществи в рамките на договорените количества.

II. ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ

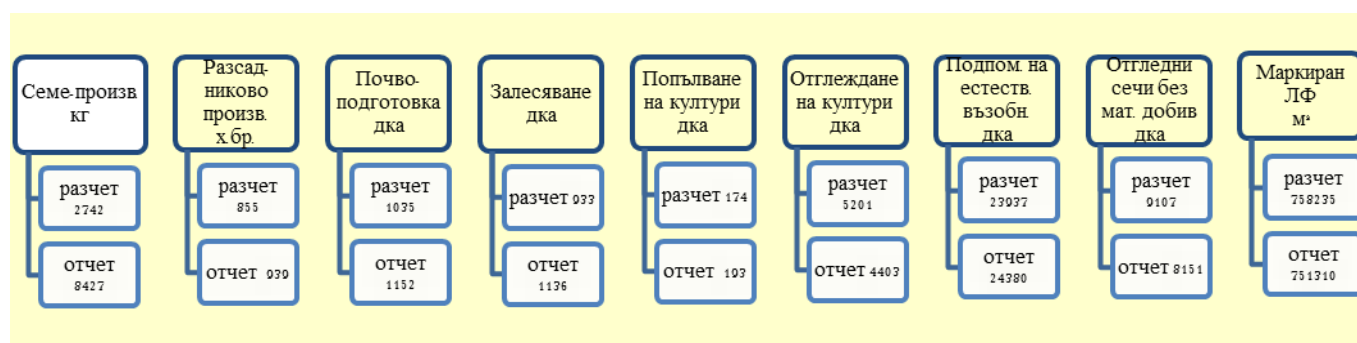
През 2016 г., съобразено с предвидените по Горскостопански план (ЛУП) мероприятия и изхождайки от необходимостта и възможностите на всяко едно териториално поделение бяха разработени финансовите планове, част „Дейности в горските територии“.

За провеждане на тези мероприятия се работеше, както чрез възлагане на дейности така и чрез назначаване на временни работници. В по-голямата част от стопанствата дейностите: почвоподготовка, залесяване, попълване и отглеждане на култури, както и отглеждане на млади насаждения без материален добив и подпомагане на естественото възобновяване бяха извършени чрез проведени процедури по Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии. Временни работници бяха назначавани предимно за извършване на дейностите в горските разсадници и маркирането на лесосечения фонд.

Рамката на финансовия план по отношение на средствата бе спазена от всички териториални поделения.

Най-общо изпълнението на натуралните показатели по мероприятията е следното:

ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ

ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ГОРИТЕ.

Предвидените мероприятия по възобновяване на горите през 2016 г. бяха свързани предимно с извършване на почвоподготовка, залесяване, разсадниково производство и събиране на семена, както за производство на фиданки така и за залесяване.

1. Семепроизводство.

В СИДП събирането на семена е съобразено с необходимостта от производство на фиданки за залесяване и залесяване чрез сеене на семена. Годишния разчет за семейбиране за производство на фиданки е 2742 кг. Реално са събрани 8427 кг, тъй като бяха отчетени нуждите от семена за залесяване и за производство на фиданки за залесяване по Мярка 223. Добитите семена през 2016 г., разпределени по дървесни видове са както следва:

Таблица № 5

Дървесен вид	Всичко събрани семена кг.	В т.ч. за произв. на фиданки кг.
Акация бяла	14	14
Бук обикновен	100	100
Гледичия тришипа	1	1
Дъб благуи	500	300
Дъб зимен	350	350
Дъб космат	50	0
Дъб летен	468	168
Дъб цер	5 709	1 459
Дъб червен	820	250
Липа сребролистна	53	53
Орех обикновен	300	300
Ясен полски	55	55
ВСИЧКО	8 427	3 050

За добива на семена са изразходвани 8 874 лв., при първоначален разчет от 9 161 лева.

2. Горски разсадници.

На територията на СИДП ДП гр. Шумен действащите горски разсадници са 8. От тях с национално значение са ГР „Дъбовете“ при ТП ДГС Добрич, ГР „Станянци“ при ТП ДГС Върбица и ГР „Баячево“ при ТП ДГС Търговище. Фиданки се произвеждат още и в ГР „Салманово“ – ТП ДГС Шумен, в ГР „Соколово“ – ТП ДЛС гр. Балчик. В ГР „Чергана“ – ДЛС Шерба, който е малък по площ се произвеждат единствено фиданки за собствени нужди. Всички останали разсадници се използват за производство на селскостопанска продукция или са предложени за отдаване под наем. ГР „Божан“ – ТП ДЛС гр. Тервел вече е отдаден под наем.

През вегетационната 2015 г. – 2016 г. в горските разсадници на СИДП са произведени общо 855 хил. бр. годни за залесяване фиданки, от които 745 хил. бр. семенищни, 28 хил. бр. пикирани, контейнерни, за новогодишни елхи, както и 4 хил. тополи.

През 2016 г. производството на фиданки е съобразено с потребностите на териториалните поделения на СИДП от фиданки за залесяване и попълване, като са произведени общо **745 хил. бр. едногодишни**, които ще бъдат използвани за залесяване през вегетационните 2016/2017 г.

фигура 1 - Производство на фиданки

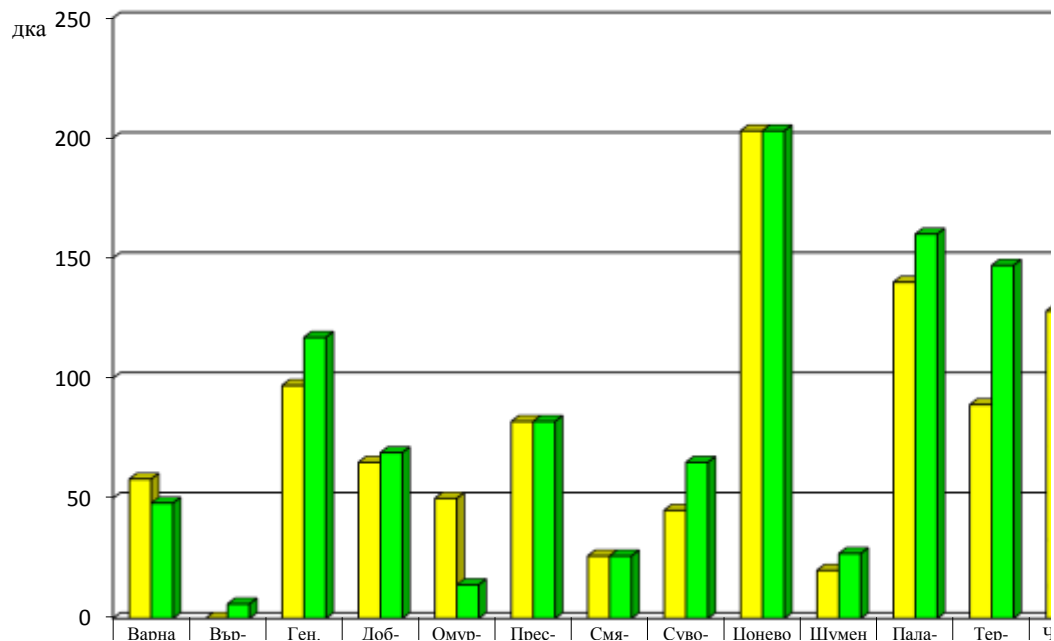
Действащите горски разсадници имат готовност за производство на по-големи количества фиданки, при заявка от заинтересовани лица и фирми по предварително сключени договори. Тази информация е поместена на сайта на СИДП.

За разсадниково производство през 2016 г. са разчетени 190 302 лв., като са разходвани 220 362 лв. от стопанска дейност. По-големите разходи са обосновани от започване на дейности по проект за облагородяване на ГР „Баячево“ и превръщането му от горски в горски и декоративен, като и на произведените в повече от разчетените фиданки.

3. Почвоподготовка.

Общата площ предвидена за почвоподготовка през 2016 г. е **1035 дка**, от които пълна механизирана почвоподготовка – 230 дка. Действително извършената почвоподготовка е на площ от **1159 дка**.

Изпълнението на почвоподготовката по ТП ДГС/ДЛС е представена в следната диаграма:

фигура 2 - Почвоподготовка

От извършената почвоподготовката на СИДП, най-голям дял имат следните териториални поделения: ДГС Цонево – 203 дка, ДЛС Паламара – 160 дка, ДЛС Тервел – 147 дка, ДЛС Черни Лом – 128 дка и ДГС Генерал Тошево – 117 дка.

Средствата предвидени за почвоподготовка възлизаха на 174 901 лв., от които от стопанска дейност – 115 774 лв. Действително изразходваните средства са 175 231 лв., в т.ч. 113 465 лв. от стопанска дейност.

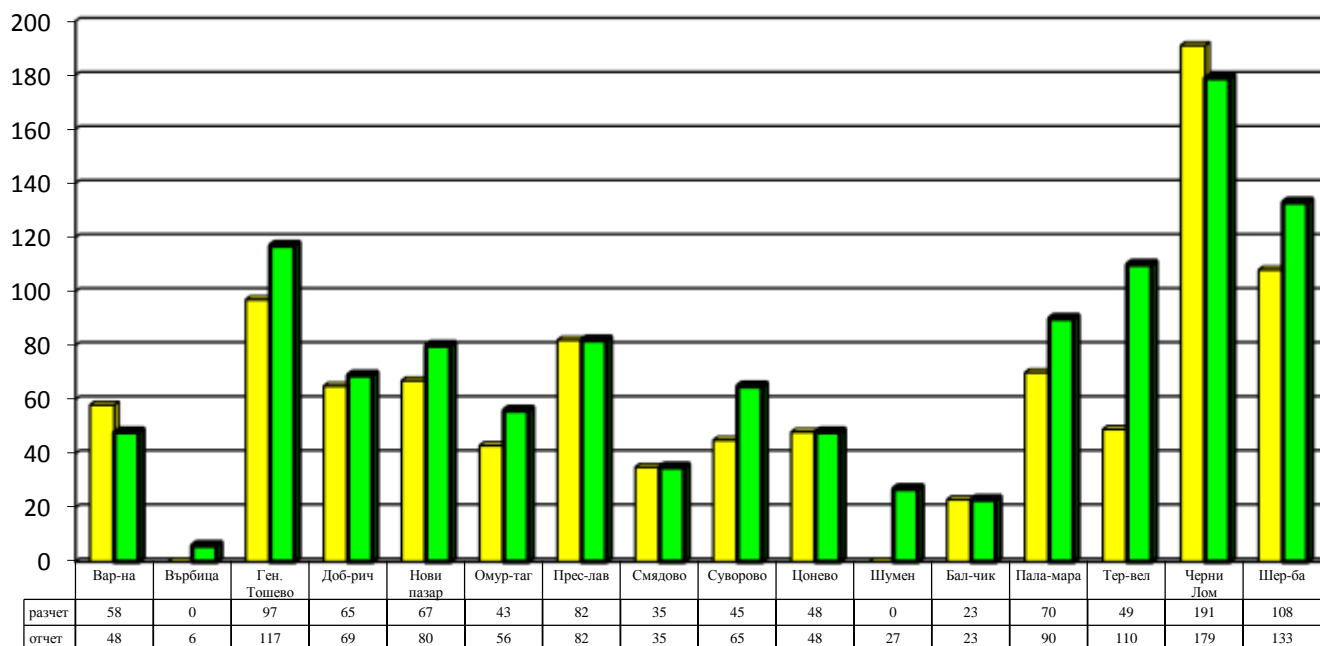
4. Залесяване, попълване и отглеждане на култури.

4.1. Залесяване.

Разчетът за залесяване през 2016 г. е **933 дка**, от които 527 дка от стопанска дейност. Общо залесените през годината площи са **1 136 дка**. Компенсационно залесяване е извършено на площ от 256 дка, а със средства от стопанската дейност са залесени – 406 дка.

Като цяло обемът на залесяванията през последните години намалява, но въпреки това през 2016 г. залесяването в СИДП ДП гр. Шумен бележи значителен ръст. Приоритет е естественото възобновяване на горите.

дка

фигура 3 – Залесяване

За залесяване през 2016 г. са разчетени 161 093 лв., а бяха изразходвани средства в размер на 143 755 лв., от които 65 435 лв. за компенсационно залесяване. Достигнатият среден разход е 126,54 лв./дка, при разчет от 172,66 лв. По-ниската цена на декар е в резултат от извършените залесявания с жълъд.

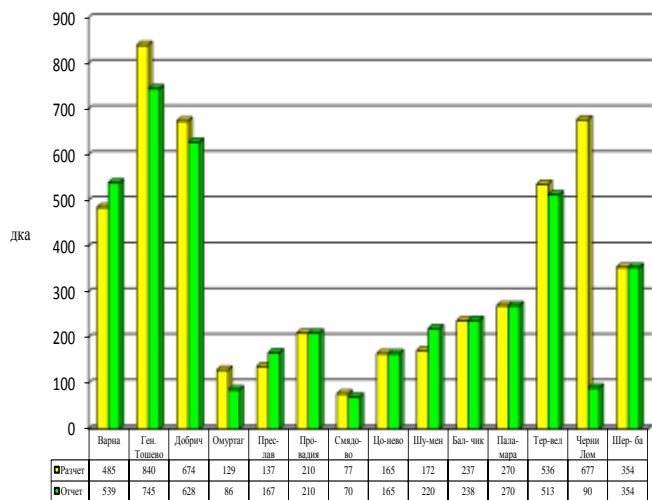
4.2. Попълването на култури.

При заложи по разчет 174 дка на стойност 19 435 лв., са попълнени 193 дка и са изразходвани – 28 199 лв. Заложената единична цена от 111,70 лв./дка е надвишена, тъй като в разчета за попълване на културите не е отчетена стойността на фиданките.

4.3. Отглеждане на култури.

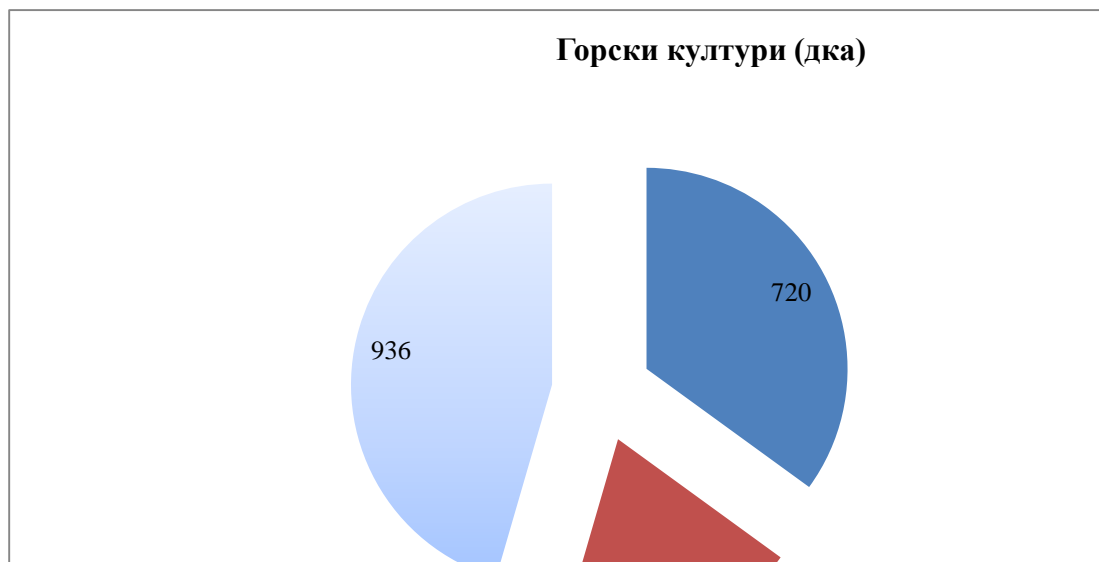
Предвидените за отглеждане култури, част от които двукратно или трикратно са на площ от **5 201** дка. Разчетени за това мероприятие средства са 240 149 лв. Отгледани са **4 403** дка на стойност 197 434 лв., от които 153 214 лв. са от стопанска дейност. Средният разход от 44,84 лв./дка е под първоначалния разчет от 46,17 лв./дка.

При отглеждане на културите се следи за тяхното състояние и през годината се прецизира нуждата от отглеждане. При необходимост се провеждат повече от предвидените окопавания, а когато културата е в добро състояние се пропуска някои от заложените.

фигура 4 - Отглеждане на култури

Горските култури до 3 годишна възраст в териториалните поделения на СИДП са с обща площ 2 057 дка, от които 720 дка – едногодишни, 401 дка – двегодишни и 936 дка – тригодишни.

фигура 5 - Горски култури по възраст

Резултатите от есенната инвентаризация на културите показват среден проценти на прихващане за всички култури в СИДП – 83,65%, съответно разпределен по възраст на културите, както следва:

Едногодишни култури – 80,64%

Двегодишни култури – 74,78%

Тригодишни култури – 89,77%

Култури на територията на СИДП са в добро състояние.

СТОПАНИСВАНЕ.

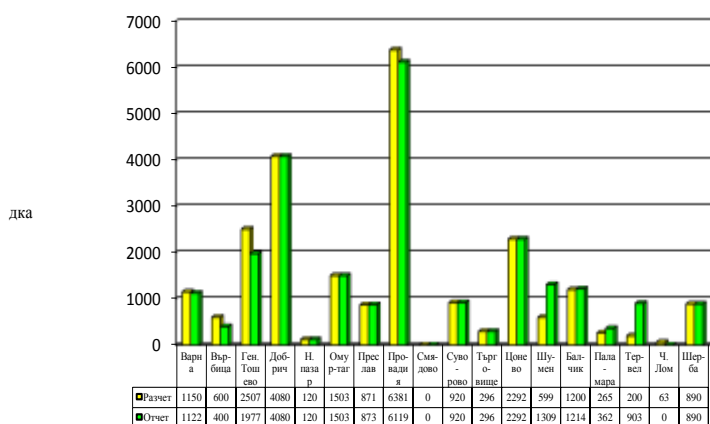
Мероприятията по стопанисване на горите през 2016 г. бяха съобразени с действащите горскостопански планове (лесоустройствени проекти). В териториалните поделения, предимно тези, които са в края на ревизионните си периоди се наложи да изготвят и представят пред РДГ план-извлечения за промяна вида на сечта. План-извлечения бяха представени и за санитарните и технически сечи.

Годишните планове за ползване на дървесина бяха изготвени и представени за одобрение в срок от всички териториални поделения. Същите бяха съобразени с изискванията на закона по-отношение на насажденията и видовете сечи предвидени за провеждане в тях. Първоначалният общ обем лежаща маса включен за усвояване през 2016 г., към 30.10.2015 г. бе 575 223 м³.

Своевременното усвояване на дървесината от засегнатите от съхнене иглолистни култури, както и пазара на дървесина наложиха в годишния план за 2016 г. да бъдат правени промени.

1. Подпомагане на естественото възобновяване.

Подпомагане на естественото възобновяване в ТП на СИДП беше извършено върху площ от **24 380 дка**, при разчет **23 937 дка**, което е **102%**. Отчитайки важността на мероприятията при процеса на възобновяване, стопанствата използват всички възможности за провеждането му, като не се ограничават в рамките на първоначалния разчет. Изпълнението на ПЕВ по ТП ДГС/ДЛС е следното:

Заложените по разчет средства за ПЕВ бяха 499 386 лв., а реално вложените за мероприятията 436 558 лв. Отчетената средна единична цена за 2016 г. в размер на 17,91 лв./дка е по-ниска от първоначално разчетената – 20,86 лв./дка, тъй като част от площите отгледани с местно население при усвояване на остатъчна дървесина или от фирмите при провеждане на основната сеч.

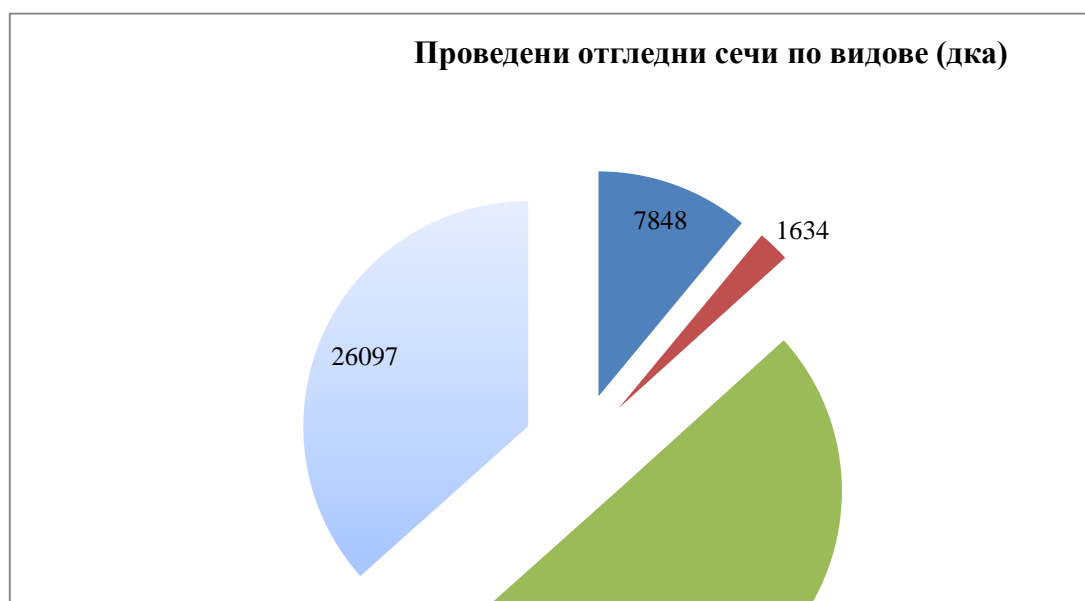
2. Отгледни сечи.

Отгледните сечи са основно мероприятие за СИДП. При първоначално планирани **67 488 дка**, реално проведените са **71 313 дка**, като 8 151 дка или 11% от тях са сечи без материален добив. Общото изпълнение на отгледни сечи е 106%.

Проведените осветления и прочистки без материален добив общо за СИДП са **8 151 дка**, при разчет **9 107 дка** или 90%.

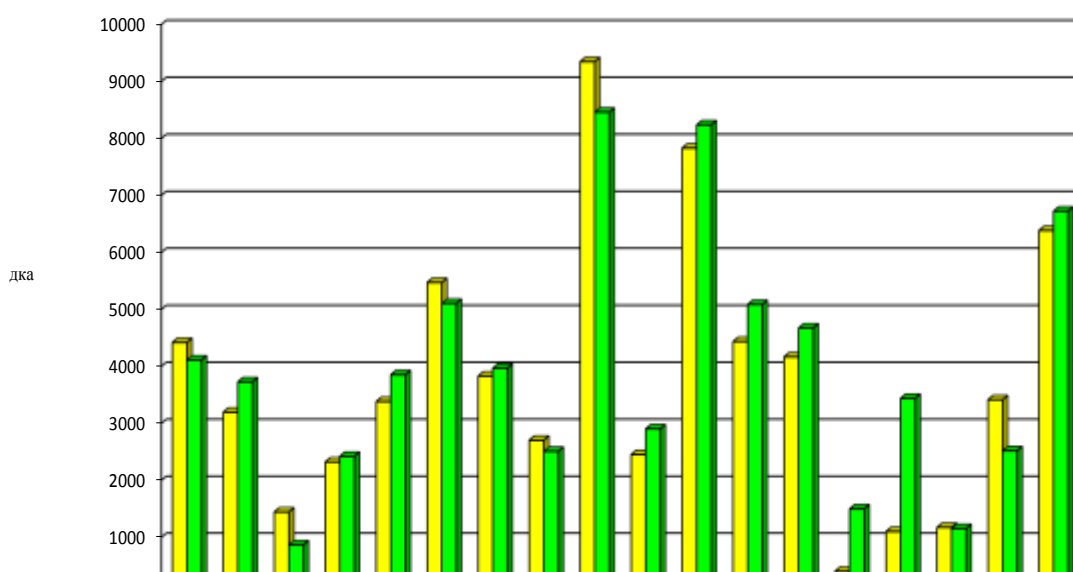
За това мероприятие бяха предвидени 255 614 лв., а са изразходвани – 203 958 лв.

Най-голям дял от отгледните сечи заемат прорежданията – 35 734 дка, следвани от пробирките – 26 097 дка, осветления – 7 848 дка и прочистки – 1 634 дка.

фигура 7 - Проведени отгледни сечи по видове

Изпълнението на отгледните сечи по териториални поделения е както следва:

фигура 8 - Отгледни сечи

3. Селекционни сечи.

Селекционни сечи бяха предвидени за провеждане само в териториалните поделения ДГС „Варна“ – 417 дка, ДГС „Преслав“ – 152 дка, ДГС „Търговище“ – 706 дка, ДГС „Шумен“ – 673 дка и ДЛС „Паламара“ – 8 дка, обща площ – **2 206 дка**. Проведени са на площ от **4 694 дка**.

Всички селекционни сечи са съгласувани с ГСС.

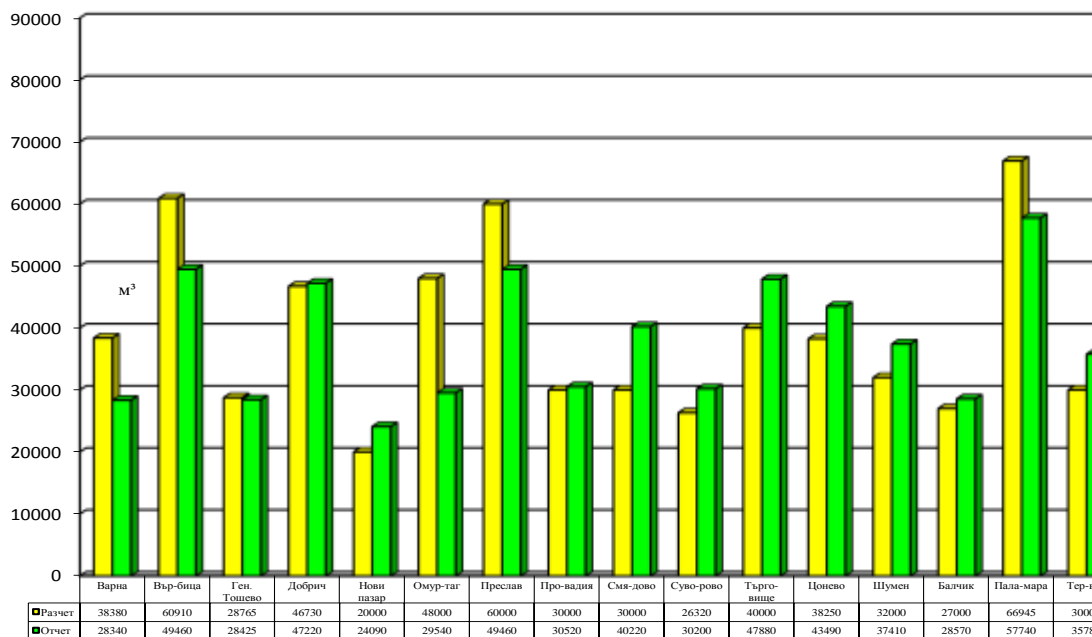
4. Маркиране.

По първоначален разчет, общо за СИДП през 2016 г., за ЛФ 2017 г. бе предвидено маркиране на 758 235 м³ стояща маса. Поради настъпили промени в нормативната уредба с които се занижи процентът на ползване реално бяха маркирани 751 310 м³.

Териториалните поделения ДГС Омуртаг, ДГС Преслав и ДГС Смядово извършиха част от мероприятиято чрез възлагане по реда на Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии. Всички останали стопанства работиха с временни работници или с такива наети по граждански договор.

Изразходваните средства за тази дейност са **659 294 лв.** при разчет **758 235 лв.** Достигнатата средна цена е 0,96 лв./м³, при първоначален разчет 0,88 лв./м³.

Извършеното маркиране по ТП ДГС/ДЛС е следното:

Фигура 9 – Маркиран ЛФ през 2016 г.

При започване на дейността във всяко едно териториално поделение бе проведено съвещание по стопанисване на горите и МЛФ.

ОХРАНА И ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ

1.Изпълнение на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари през 2016 година.

Статистиката на възникналите горски пожари на територията на СИДП ДП гр. Шумен показва увеличаване на броя им в сравнение с 2015 година. През 2016 година бяха регистрирани 52 броя горски пожара върху обща площ от 1573 декара държавни горски територии Площта на върховите пожари е 167 декара, което представлява 11% от общата площ.

Характерно за пожарите в горските територии за последните 16 години са наблюдаваните два пика – пролетен, който е през февруари, март и до средата на април и летен - през юли, август и септември. През тази година има регистрирани пожари през месец октомври – 2 брой, ноември –1 броя и декември – 4 броя, като причина за това е умишлени запалвания на изоставени площи, пасища, мери и терени със сухи треви и преминаване на пожарите от земеделските територии в съседни горски територии. Те вече се наблюдават като трети пик в графиката за броя на горските пожари. Ако регистрираните пожари през този есенно-зимен период продължат в бъдеще ще наложат промени в организацията на действията ни за тяхното предотвратяване.

През последните години се увеличи дела на обработваемите земеделски земи, което доведе до увеличаване на изградените минерализовани ивици.Това намали риска от пожари. Забраната да се почистват от слама и други остатъци чрез изгаряне, както и санкциониране на нарушителите спомогна за рязкото намаляване броя на пожарите навлезли в горски територии от съседни обработваеми площи.Основна причина за възникването на пожари в горски

територии са умишлените запалвания, както и неспазването на протипожарните изисквания с обявяване на противопожарния сезон.

Данните за 2016 година сочат, че 85 % или общо 1343 дка от опожарената площ е заета с гори, а 15 % или 230 дка са незалесени площи. От опожарените залесени площи 413 дка са иглолистни култури и 307 дка са широколистни култури, 188 дка са нискостъблени гори, издънкови насаждения за превръщане 88 дка и високостъблени насаждения 347 дка. Преките щети нанесени от горските пожари са в размер 59779 лева. Изразходваните средства при гасене на пожари са 3242 лева.

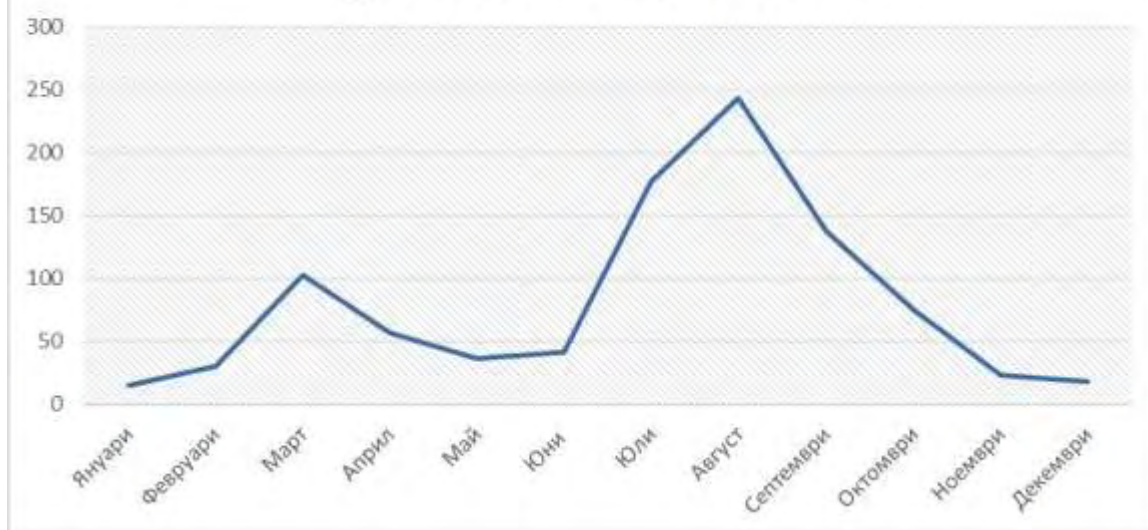
Таблица № 6

БРОЙ ПОЖАРИ ПО МЕСЕЦИ ЗА Североизточно ДП Шумен													
Година	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Всичко
2000	0	2	7	7	2	4	27	53	5	0	9	0	116
2001	2	4	13	8	2	6	19	47	23	13	4	0	141
2002	1	12	6	1	4	0	2	0	1	3	1	0	31
2003	0	1	5	1	4	0	3	8	2	1	0	0	25
2004	0	0	7	3	1	0	0	0	0	0	1	2	14
2005	1	0	2	6	0	1	0	0	0	0	0	0	10
2006	0	0	5	2	1	1	5	24	2	0	0	2	42
2007	9	5	17	18	14	12	75	11	4	2	0	0	167
2008	0	0	2	1	0	0	4	19	12	0	0	0	38
2009	0	0	0	2	3	13	2	13	5	1	0	0	39
2010	0	0	1	0	1	1	0	0	2	0	2	0	7
2011	0	2	14	0	0	1	3	4	16	7	0	7	54
2012	0	1	16	3	1	0	10	20	38	40	0	0	129
2013	0	0	2	0	1	0	9	22	12	3	0	0	49
2014	1	0	5	0	0	0	0	2	6	2	0	0	16
2015	0	2	0	2	1	0	4	7	1	1	5	3	26
2016	1	1	1	3	1	2	14	14	8	2	1	4	52
Всичко	15	30	103	57	36	41	177	244	137	75	23	18	956

От таблицата за горските пожари в периода от 2000 до 2016 година в СИДП ДП Шумен е видно, че през 5 до 6 години има пик на възникнали горски пожари.

Горски пожари по месеци в СИДП ДП Шумен от 2000г. до 2016г.

Основните причини за възникването на горски пожари през 2016 година са: небрежност – 43 броя, неизвестни причини – 7 броя и 2 броя умишлени причини или всичко причини – 52 броя.

През 2016г. противопожарните мероприятия бяха разчетени на стойност 152900 лв. За годината са усвоени 118121 лв. в т.ч

- гасене - 3242 лв.
- пожаронаблюдатели – 46312 лв.
- лесокултурни прегради – 23433 лв.
- бариери прегради – 225 лв.
- минерализовани ивици – 11624 лв.

- други средства /поддържане ПП депа, осветление на пътища, ремонт на ПП табла, направа на табели/ - 32451 лв.

През изминалата година се извършиха съвместни проверки от служители на териториалните поделения и служители на съответните РС „ПБЗН” по отношение изпълнение на заложените мерки в програмите и бяха съставени протоколи с предписания. Същите бяха изпълнени.

По предложения на директорите на РДГ Варна и Шумен са издадени заповеди за обявяване на пожароопасния сезон в горските територии през 2016 година за периода от месец март до месец октомври. Тази практика може да се определи като положителна, защото по този начин Областните Управители се ангажират при защитата на горите от пожари и определяне на пожароопасния сезон съобразен със спецификата на района.

Благодарение на сигналите получени на телефон 112 за възникнал пожар в близост до горски територии се създаде навременна организация за потушаване на пожара преди да навлязат в горската територия с участие на специализираните групи на ДЛС/ДГС и РС ПБЗН. До края на 2016 година са постъпили 40 сигнала за възникнали пожари. В 21 от регистрираните случаи са предприети мерки за предотвратяване на огнени инциденти в близост до горски територии.

2. Опазване на горските територии от нарушения.

СИДП Шумен контролира дейността по опазване на държавните горски територии върху площ 325963 ха от 267 горски надзиратели, 22 ловни стражари и 1 временен контролен горски пункт. През 2016 година от предвидените по разчет средства за опазване на стойност 434130 лв. са усвоени 421860 лв, а за гориво на автомобилите по охрана от предвидените по разчет средства на стойност 218240лв са усвоени 242308 лв.

През 2016г. са извършени 40830 бр. проверки на превозни средства, лица и обекти свързани с ползването, преработката и търговията с горски ресурси. За констатираните нарушения по ЗГ и ЗЛОД са съставени 1448 бр. акта за установени административни нарушения. Най-много преобладават актовете, съставени за нарушение на ЗГ – 1422 бр. или 98 %, по ЗЛОД –20 броя. Разкрити и неразкрити нарушения по констативни протоколи са за 2053,55 куб.м. дървесина. През годината са конфискувани 1119,01 куб.м. дърва, обла стр. дървесина – 2,71 куб.м. и 1178 кг. недървесни горски продукти.Задържани са 52 МПС, 125 каруци, 6 коня ,32 моторни триона и 29 бр. други инструменти за дърводобив.

Взаимодействие с други институции.

Във връзка с повишаване качеството и ефективността на функциите и задачите по опазване на горите и изискванията в нормативната уредба са прилагани, през годината, различни схеми за охрана на горите държавна собственост, което даде отражение върху дейността по намаляване броя на нарушенията, а именно:

– Предприети са действия чрез организиране на съвместни акции на служители от ТП ДГС/ДЛС и МВР с цел преустановяване на нарушенията и респектиране на потенциалните извършители.

– Изграждането на системите за видеонаблюдение на обекти , в които постъпва преработва се или от които се експедира дървесина , както и устройства за позициониране и проследяване на движението на товарните превозни средства, транспортиращи дървесина и недървесни горски продукти.

– По утвърден, ежемесечен, график от Директора на СИДП ДП гр. Шумен се извършват съвместни проверки с участието на мобилни контролни екипи на ТП ДГС/ДЛС, РДГ и МВР, съгласно дадени указания с писмо № 91-105/16.01.2015г. на Дирекция „Развитие на горския сектор” при МЗХ гр. София.

– Организиран се, временни, КГП на местата с концентрация на нарушения с участие на служители на РПУ на МВР за проверки на МПС, превозващи дървесина.

– През 2016г. съвместно с представители на Ловните сдружения и служители на ТП ДГС/ДЛС са проверени общо 9592 бр. ловци.

– Проверени са 12669 бр. обекти за добив на дървесина.

4. Райони с концентрация на нарушенията и допуснати инциденти.

Запазва се схемата на нарушения, при която те се концентрират в близост до махалите с ромско население, като се изсичат отделни дървета, близо до изградените пътища. Не са редки случаите за организирани групи за незаконна сеч и опити за разправа с наши служители, които са предадени на съответните органи за произнасяне по компетентност. При задържане на незаконните средства и вещи нарушителите в болшинство напускат местата на нарушения. Вещите и средствата биват задържани, но възможността за съставяне на актове се възпрепятства. Тук трябва да се има предвид, че става въпрос за нарушения с малък обем дървесина от порядъка на 0,5 -1 куб . м. дърва за огрев.

В тези райони е концентрирана работата по опазването на горските територии от служителите на териториалните поделения.

Към Централно управление на СИДП ДП гр. Шумен са сформирани три мобилни контролни екипа. Назначени бяха служители, които отговарят на изискванията посочени в чл.190 ал.1 във връзка с параграф 1, т.33 от ЗГ. На съответните мобилни контролни екипи са предоставени надлежно оборудвани автомобили с висока проходимост и специален режим на движение.

Сформираните екипи извършват своята дейност по изготвен график, като с предимство се включват районите с концентрация на нарушения и представят информацията ежеседмично, обхващайки всички основни пътни артерии в региона. Обект на проверки са транспортните средства с дървесина, като горските служители, от мобилните екипи на СИДП Шумен, следят за съответствие между реално превозвани асортименти и записаните данни в превозния билет. От справката за резултатите от дейността по опазване на ГТ, в районите на териториалните поделения, през годината, от мобилните контролни екипи са извършени: 14983 бр. проверки, констатираните нарушения и съставени АУАН са 487 бр.

Задържаните вещи, предмети на нарушения са: 294 пр. куб. м. дърва за огрев, 13 бр. МПС, 39 бр. каруци, 11 моторни триона и недървесни горски продукти 1170 кг.

При изработване на ежемесечните графици за работа на мобилните контролни екипи се спазва принципа за размяна от административно създадените към едно ТП да осъществяват контролната си дейност в друго ТП, намиращо се в обхвата на СИДП ДП Шумен.

От тези данни ясно се вижда, че постигнатите резултати и ефектът от извършените проверки с мобилните контролни екипи е значителен.

До този момент няма посегателства върху служителите по горите в изпълнение на служебните си задължения.

От създаването на „Център – 112“ до края на годината са приети 945 бр. сигнала за незаконен добив, транспортиране и съхраняване на дървесина, лов и риболов, за възникнали горски пожари. През годината сигналите подадени от граждани се регистрират, проверяват и се изготвят констативни протоколи от проверките.

При получаване на сигнала служителите предават информацията на дежурните екипи към териториалните поделения. По начин се съкращава времето за реакция от получаването на сигнала до уведомяване и компетентно насочване за извършване на проверка или в случай на пожар към дежурните екипи за борба с горските пожари, сформирани към всяко ДГС/ДЛС.

5. Основни проблеми при опазването на горските територии и предложения за оптимизиране на дейностите.

Основни проблеми:

- Основен проблем при опазването на горските територии е незаконната сеч на дървесина с цел продаване особено през зимните месеци. В прекалено заселените ромски махали, незаконната търговия с дърва се явява, като основен поминък през зимата.
- Голямата разпокъсаност на горите в равнинните териториални поделения и наличието на добре изградена пътна мрежа, което улеснява достъпа на нарушителите до горските територии;
- Опазването на горите в близост до ромските квартали на градовете и селата е много трудна а именно:
  - нарушителите имат възможност да извършват незаконни деяния по всяко време на денонощието.
  - нарушителите се движат в групи пеша с каруци или друг превоз. При появата на горски служители се разбягват в всички посоки или другият случай без да бягат се събират и осуетяват проверката с численото си превъзходство и с нагласа за саморазправа.
  - нарушителите имат възможност да оставят постове за наблюдение и при необходимост мобилизират част от своите в населението за оказване на съпротива на контролните органи при конфискуване на предмети и вещи.
- Събираемостта на влезлите в сила наказателни постановления. Не заплащането на глобите и санкциите създават чувство на ненаказуемост и нарушенията в горите продължават;
- Недостатъчния контрол върху дейността на регистрираните лесовъдите упражняващи частна практика. Те не изпълняват дадените им по закон правомощия по опазването на горската територия.
- Незаинтересованост на собствениците на горски имоти за опазването им.

Предложения за оптимизиране на дейностите:

- Засилване присъствието на служителите, отговарящи по опазване на горските територии, в районите с концентрация на нарушения през есенно-зимния сезон;
- Промяна на нормативната уредба, която ще доведе до:

- Подобряване на системата за реализация на наказателните постановления.
  - Подобряване на работата по налагане и изпълнение на наказания за незаконни дейности в горите .
  - Повишаване на ефективността в дейностите по превенция и санкциониране на нарушенията в горите.
- Да се предприемат съвместни действие по опазване на горските територии с институциите имащи отношение.;
  - Да се променят критериите при регистрации на фирмите ползватели на дървесина;
  - Периодично провеждане на съвещания по опазване на горите, със служителите и организиране на обучения по нормативната уредба;
  - Спазване прилагането на Регламент №995/2010г. на Европейския парламент, чиято основна цел е борбата с незаконната сеч на дървесина и свързаната с нея търговия.

6. Наказани служители във връзка с неизпълнение на служебните си задължения по контрол и опазване на горските територии:

Няма наказани служители през годината във връзка с неизпълнение на служебните си задължения при ТП ДГС/ДЛС на СИДП ДП Шумен, в обхвата на дейност на РДГ гр. Варна .

Предвид изброените резултати от дейността по опазване на горите в териториалния обхват на СИДП ДП – Шумен могат да се направят следните изводи:

1. Увеличени са извършените проверки в горските територии - държавна собственост.
2. Повишена е ефективността от контрол.
3. Взаимодействия се с , собственици на гори, държавни и общински органи.
4. Ежеседмично запознаване на обществеността и медиите с извършените проверки, съставени актове и задържани предмети и вещи вследствие от дейността на служителите по опазване на горите.

В. Лесозащитни мероприятия.

За 2016г. по отношение лесозащитни мероприятия бяха планирани 9342 лв. Усвоени са 6990 лв. Предвидена бе наземна химична борба с плевелите на стойност 9342лв., отчетеното количество от началото на годината е за 6712 лв. Други изразходвани средства за лесозащитни мероприятия са извършени на стойност 278 лв.

III. ОРГАНИЗИРАН ЛОВЕН ТУРИЗЪМ И ЛОВНО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Общата дивечопригодна площ в района на дейност на СИДП ДП възлиза на 1 412 825 ха, от които 27 % горски територии. 1 272 192 ха, представляващи 90 % от общата площ, разпределена в 386 ловностопански района, е предоставена за стопанисване и ползване на 16 985 ловци, обединени в 26 ловни сдружения. Ловностопанските райони на ловните стопанства, оградените площи и дивечовъдните участъци на държавните горски стопанства са 72, с площ от 140 631 ха, представляващи 10 % от общата дивечопригодна площ. Дивечовъдните участъци на горските стопанства са 28, като в 18 от тях стопанисването и ползването на дивеча е предоставено на юридически лица по реда на чл. 36 от ЗЛОД.

Уникалният комплекс от природни дадености, съчетан с рационално и умело стопанисване, създава условие за развитието на популации с отлични трофейни качества от благороден елен, сърна, дива свиня, елен лопатар и муфлон.

Територията на предприятието е изключително благоприятна и за развитието на заек, фазан, яребица, пъдпъдък, бекас, гъска и патица.

По данни от проведената таксация през пролетта на 2016 г. запаса на едър дивеч на територията на предприятието е както следва: благороден елен – 6 762 бр.; елен лопатар – 882 бр.; сърна – 8 886 бр.; дива свиня – 11 216 бр.; муфлон – 594 бр. и вълк – 32 бр. Запасът на дребен дивеч е: заек – 41 632 бр.; фазан – 16 768 бр.; яребица – 27 369 бр.; чакал – 8 364 бр.; лисица – 5 428 бр.; дива котка – 2 313 бр.; бялка – 2 278 бр.; язовец – 2 532 бр.; черен пор – 932 бр.; сврака – 12 215 бр.; сива врана – 5 087 бр. и посевна врана – 4 959 бр.

Държавните ловни стопанства и държавните горски стопанства, стопанисващи дивеча в ловностопанските райони на територията на СИДП ДП, извършват дейности по запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча, изграждане на ловностопански съоръжения и провеждане на биотехнически мероприятия, възпроизводство, разселване, опазване и охрана на дивеча, аклиматизация и реаклиматизация на дивеча, подобряване на екстериорните и трофейните качества на дивеча, ползване на дивеча и дивечовите продукти и провеждане на организиран ловен туризъм, ползване от горските територии - държавна собственост, за съхраняване качествата на биотопите и подобряване на местообитанията.

Основните видове дивеч, обект на организиран ловен туризъм в района на дейност на СИДП ДП са благородния елен, сърната, дивата свиня, заека, яребицата и фазана. Интерес за гостите на предприятието представляват също муфлонът, елена лопатар, пъдпъдъка и водоплаващия дивеч.

Традиционно резултатите от ОЛТ за СИДП ДП гр. Шумен са много добри. Особено внимание заслужава факта, че през 2016 г. в ТП ДЛС Тервел бе добит трофей от елен лопатар с тегло 4,750 кг. и оценка по СИС 208.22 т., който се явява нов национален рекорд за България.

В района на дейност на „Североизточно държавно предприятие“ ДП гр. Шумен попадат 5 от водещите ловни стопанства на България - ДЛС Балчик, ДЛС Черни Лом, ДЛС Тервел, ДЛС Паламара и ДЛС Шерба.

Реализираните приходи от СИДП от ловностопанска дейност през 2016 г. са общо в размер на 1 394 хил.лв., в т.ч. от договори за предоставяне стопанисването и ползването на дивеча и наем на ловни бази - 313 хил.лв. За изпълнение на ловностопанските мероприятия са изразходвани общо 2 375 хил.лв, в т.ч. за организирания ловен туризъм – 836 хил.лв.

През 2016 г. териториалните поделения към СИДП ДП са обработили над 3277 дка площи от специализираната фуражна база за дивеча. През отчетния период са отремонтирани и построени общо над 270 бр. биотехнически съоръжения.

III. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ПРЕДПРИЯТИЕТО

СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

ОБЩ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ РИСК

На своето заседание по паричната политика, проведено на 8 декември 2016 г., въз основа на редовния икономически и паричен анализ Управителният съвет на ЕЦБ извърши задълбочена оценка на перспективите за икономиката и инфлацията и на позицията по паричната политика. Оценката потвърди необходимостта да бъде удължен срокът на програмата за закупуване на активи и след март 2017 г., за да се запази значителният размер на паричната подкрепа, нужна за осигуряването на устойчиво доближаване на темпа на инфлация до равнища под, но близо до 2 % в средносрочен план.

Оценка за състоянието на икономиката и финансите към датата на заседанието на Управителния съвет от 8 декември 2016 г.:

През втората половина на годината икономическата активност в световен мащаб отбеляза подобрене и се очаква да продължи да се засилва, макар и да остане под предкризисните си нива. Провежданата нерестриктивна политика и подобряването на пазара на труда подпомага активността в САЩ, но несигурността относно перспективите за страната и за света като цяло се засили след изборите в САЩ. В Япония темповете на растеж се очаква да останат умерени, докато средносрочните перспективи за растежа в Обединеното кралство вероятно ще бъдат ограничени от засилената несигурност, свързана с бъдещите отношения на страната с ЕС. Освен това, макар че наблюдаваното понастоящем постепенно забавяне на растежа в Китай може би се отразява върху други нововъзникващи пазарни икономики, постепенното отслабване на тежката рецесия в някои от големите страни – износителки на основни суровини, оказва все по-голяма подкрепа на световния растеж. Цената на петрола се повиши вследствие на споразумението на ОПЕК от 30 ноември, а ефектите от предходните ѝ понижения върху общата инфлация в света бавно намаляват. Все още големият обем свободни производствени мощности в света обаче съдържа базисната инфлация.

Икономическото възстановяване в еврозоната продължава. През третото тримесечие на 2016 г. БВП в реално изражение на еврозоната нараства на тримесечна база с 0,3 %, както и през второто тримесечие. Постъпващите данни, и най-вече резултатите от проучванията, сочат, че растежът ще продължи и през четвъртото тримесечие на 2016 г. В бъдеще Управителният съвет очаква икономическото възстановяване да продължи да се осъществява с умерен, но по-стабилен темп. Прехвърлянето на мерките на ЕЦБ по паричната политика в реалната икономика стимулира вътрешното търсене и подпомага намаляването на задлъжнялостта. По-добрата рентабилност на предприятията и много благоприятните условия на финансиране продължават да насърчават възстановяването на инвестициите. Освен това устойчивото нарастване на заетостта, за което допринасят и предходни структурни реформи, подкрепя реалния разполагаем доход на домакинствата и частното потребление.

Според макроикономическите прогнози за еврозоната на експерти на Евросистемата от декември 2016 г. се предвижда БВП в реално изражение да нарасне годишно с 1,7 % през 2016 г. и 2017 г. и с 1,6 % през 2018 г. и 2019 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ от септември 2016 г. прогнозата за растежа на реалния БВП остава в общи линии без промяна. Рисковете относно растежа в еврозоната остават свързани с надценяване на прогнозата.

Според шестмесечния доклад на фонда World Economic Outlook, публикуван на 04.10.2016 г., брутният вътрешен продукт (БВП) на страната ще нарасне с до 3,0 % през 2016 г. и 2,8 % през 2017 г. Предишните прогнози на МВФ от април бяха за растеж от 2,3 % и през двете години. Основните рискове пред развитието на българската икономика, според експертите на МВФ са влошаващата се демографска картина, както и големите икономически и социални дисбаланси между отделните региони в страната.

На 06.12.2016 г. Министерството на финансите публикува актуализирана Есенната макроикономическа прогноза*. (*При изготвянето на прогнозата са използвани статистически данни публикувани до 28 октомври 2016 г., с изключение на изрично упоменатите.) Актуализацията на есенната прогноза на Министерство на финансите бе наложена от публикуването на ревизирани серии от данни за Платежен баланс и Национални сметки, съответно на 17 септември и 11 октомври 2016 г.

Съгласно актуализираната есенна прогноза на МФ, очакванията са както европейската, така и американската икономика да забавят темповете си на растеж през текущата година. Благоприятното развитие при развиващите се пазари, както и ускорението на ръста на БВП на

САЩ ще имат водеща роля за динамиката на световната икономика през 2017 г. В същото време, развитието на европейската икономика се очаква да остане потиснато, в резултат на повишената несигурност в региона, свързана с геополитическото напрежение, миграционния поток към страните от ЕС, ефекта от предстоящото излизане на Великобритания от Съюза и влошената икономическа и политическа среда в Турция.

Ревизираните данни за инвестициите показаха по-голямо увеличение на запасите, докато инвестициите в основен капитал са почти на същото равнище, като стойност и реален растеж. За първото полугодие общите инвестиции нараснаха със 7,7 %, но за цялата година се очаква забавяне на растежа до 4,1 %. Това ще бъде свързано с очакваното по-слабо нарастване на запасите и частните инвестиции през втората половина на годината, както и със спада на капиталовите разходи на правителството, който се дължи на преминаването към новата финансова рамка 2014 г. - 2020 г. за финансиране на програмите от фондовете на ЕС. Инвестициите в основен капитал се очаква да нараснат с 0,1 %, което ще се дължи на частния сектор.

Реалният растеж на българската икономика за 2016 г. се очаква да достигне 3,2 %, при 2,6 % в есенната прогноза. Отново се очаква вътрешното търсене (потребление и инвестиции) да има основен принос за растежа, но е повишен и приносът на нетния износ, от 0,6 на 1 пр.п., поради ревизираните данни за вноса.

През 2017 г. растежът на БВП слабо ще се забави до 2,9 %, при очакване за 2,5 % в есенната прогноза. Принос за по-ниския растеж ще има по-слабото външно търсене от европейската икономика, което ще се отрази в забавяне на растежа на износа до 3,2 %. При засилване на потреблението и на инвестициите в основен капитал, растежът на вноса на стоки и услуги се очаква да бъде малко по-висок от 2016 г. и да достигне 2,7 %. В резултат, приносът на нетния износ за растежа на БВП ще бъде 0,4 пр.п., което е по-ниско с 0,6 пр.п. в сравнение с 2016 г.

За периода 2018 г. - 2019 г. се очаква леко ускоряване на растежа на БВП до 3 %. Вътрешното търсене ще бъде водещо, както по линия на потреблението, така и на инвестициите. По-високият ръст на вътрешното търсене ще се отрази в ускорено нарастване на вноса, в резултат на което приносът на нетния износ ще продължи да намалява, а в края на прогнозния период се очаква почти нулев принос към растежа на БВП.

По данни на НСИ през декември 2016 г. общият показател на бизнес климата остава на нивото си от предходния месец. Подобрене на стопанската конюнктура се регистрира в промишлеността и строителството, докато в търговията на дребно и сектора на услугите се отчита понижение.

Съставният показател „бизнес климат в промишлеността” нараства с 2,3 пункта в сравнение с ноември, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно обаче осигуреността на производството с поръчки се оценява като леко намалена, което е съпроводено и с понижени очаквания за производствената активност през следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда продължава да е най-сериозният проблем, затрудняващ дейността на 46,4 % от предприятията.

По отношение на продажните цени в промишлеността по-голяма част от мениджърите предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

През декември съставният показател „бизнес климат в строителството” се увеличава с 1,2 пункта в резултат на благоприятните оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Мненията им относно настоящата строителна активност, както и прогнозите им за следващите три месеца са също по-умерени.

Основните пречки за развитието на бизнеса остават свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша.

Относно продажните цени в строителството очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно” спада с 5,2 пункта спрямо предходния месец, което се дължи на влошените оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Прогнозите им за обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца също са по-резервирани.

Конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене продължават да са най-сериозните фактори, затрудняващи дейността на предприятията.

По отношение на продажните цени преобладаващите очаквания на търговците са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

През декември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите” се понижава с 1,3 пункта главно поради по-неблагоприятните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. По-резервирани са и мненията им по отношение на настоящото и очакваното търсене на услуги.

Основните пречки за развитието на бизнеса остават свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша, макар че през последния месец анкетата регистрира намаление на отрицателното им въздействие.

Относно продажните цени в сектора на услугите по-голяма част от мениджърите предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е свързан с възможни, евентуални, негативни промени в лихвените нива, установени от финансовите институции на Република България.

На 08.10.2016 г. Управителният съвет на ЕЦБ реши, лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение да останат непроменени на нива от 0,00 %, 0,25% и -0,40 % съответно и продължава да очаква, че те ще останат на сегашните или на по-ниски равнища за продължителен период от време и доста след приключването на нетните покупки на активи от страна на Евросистемата. Управителният съвет потвърди, че месечните покупки на активи за

80 млрд. евро са предвидени да се провеждат до края на март 2017 г., а при необходимост и след това, но при всички случаи до установяването на трайна корекция в тренда на инфлацията, който да съответства на целта на УС на ЕЦБ за инфлацията.

На своето заседание по паричната политика, проведено на 8 декември 2016 г., с оглед на осъществяването на своята цел за ценова стабилност Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения:

- Що се отнася до нестандартните мерки по паричната политика, Евросистемата ще продължава да извършва покупки по програмата за закупуване на активи (APP) със сегашния темп от 80 млрд. евро месечно до края на март 2017 г. От април 2017 г. е предвидено нетните покупки на активи да продължат да се провеждат с месечен обем от 60 млрд. евро до края на декември 2017 г., а при необходимост и след това, но при всички случаи до установяването от Управителния съвет на трайна корекция в тренда на инфлацията, който да съответства на неговата цел за инфлацията. Ако междувременно перспективите станат по-неблагоприятни или финансовите условия не съответстват на по-нататъшния напредък към устойчива корекция в тренда на инфлацията, Управителният съвет възнамерява да увеличи размера и/или продължителността на програмата.

- За да се осигури все така гладкото осъществяване на покупките на активи от страна на Евросистемата, Управителният съвет взе решение да коригира параметрите на APP от януари 2017 г., както следва: Първо, матуритетният диапазон на програмата за покупки от публичния сектор ще бъде разширен, като минималният остатъчен срок до падежа на допустимите ценни книжа се намали от две години на една година. Второ, покупките на ценни книжа по APP, чиято доходност до падеж е по-ниска от лихвения процент на ЕЦБ по депозитното улеснение, ще бъдат разрешени, докогато е необходимо.

- Управителният съвет взе решение да не променя основните лихвени проценти на ЕЦБ и продължава да очаква, че те ще останат на сегашните или на по-ниски равнища за продължителен период от време, а и доста след приключването на нетните покупки на активи.

**Основните лихвени проценти, определени от БНБ за периода
01.01.2016 – 31.12.2016 г.**

Таблица № 7

Месец	Основен лихвен процент
Януари 2016 г.	0,01 %
Февруари 2016 г.	0,00 %
Март 2016 г.	0,00 %
Април 2016 г.	0,00 %
Май 2016 г.	0,00 %
Юни 2016 г.	0,00 %
Юли 2016 г.	0,00 %
Август 2016 г.	0,00 %
Септември 2016 г.	0,00 %

Октомври 2016 г.	0,00 %
Ноември 2016 г.	0,00 %
Декември 2016 г.	0,00 %

*Източник: БНБ

ИНФЛАЦИОНЕН РИСК

Инфлационният риск представлява всеобщо повишаване на цените, при което парите се обезценят и съществува вероятност от понасяне на загуба от домакинствата и фирмите.

По данни на НСИ индексът на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 100,2 %, т.е. месечната инфлация е 0,2 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0,4 %, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 0,6 %. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 0,8 %.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 99,9%, т.е. месечната инфлация е минус 0,1 %. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1,1 %, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 1,0 %. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 1,4 %.

Индексът на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0 %. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0,5 %, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0,5 %. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 0,8 %.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 99,9%, т.е. месечната инфлация е минус 0,1 %. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1,2 %, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0,8 %. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 1,4 %.

Индексът на потребителските цени за декември 2016 г. спрямо ноември 2016 г. е 100,6 %, т.е. месечната инфлация е 0,6 %. Годишната инфлация за декември 2016 г. спрямо декември 2015 г. е 0,1 %. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2016 г. спрямо периода януари - декември 2015 г. е минус 0,8 %.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за декември 2016 г. спрямо ноември 2016 г. е 100,8 %, т.е. месечната инфлация е 0,8 %. Годишната инфлация за декември 2016 г. спрямо декември 2015 г. е минус 0,5 %. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2016 г. спрямо периода януари - декември 2015 г. е минус 1,3 %.

Различният обхват на ИПЦ и ХИПЦ и съответно различната структура на потреблението са причина за различните стойности на двата индекса.

Съгласно актуализираната есенната прогноза на Министерство на финансите, публикувана на 06.12.2016 г., през 2016 г. годишният темп на инфлация остава отрицателен, като отчита известно ускорение през първото полугодие най-вече по линия на спада в цените на енергийните стоки и храните и поевтиняване на комуникационните услуги. През летните

месеци обаче дефлацията в страната се забавя съществено и остава на ниво от 1,1 % на годишна база в периода юли-септември.

Текущата динамика и очаквания за международните цени на суровините дават основания да се очаква, че отрицателната инфлация в страната ще продължи да се забавя до -0,2 % в края на 2016 г. Средно за годината общият ХИПЦ се очаква да отчете понижение от 1,2 %, предвид високата дефлация в периода април-май 2016 г.

Натрупаната инфлация в края на 2017 г. ще се ускори до 1,2 %, като отрицателен принос се очаква единствено по линия на продължаващо, макар и с по-нисък темп, поевтиняване на потребителските стоки с дълготраен характер. Останалите основни компоненти на ХИПЦ ще отчетат поскъпване при допускане за по-високи международни цени на петрола и неенергийните суровини и нарастване на вътрешното търсене. Средногодишното повишение на общият индекс през 2017 г. се очаква да бъде 1,1 %, а в периода 2018-2019 г. инфлацията ще се ускори до 1,5-1,7 %.

Инфлацията за периода 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. е следната:

Таблица № 8

Месец	% на инфлацията
Януари 2016 г.	0.00 %
Февруари 2016 г.	- 0.3 %
Март 2016 г.	- 0.7 %
Април 2016 г.	0.00 %
Май 2016 г.	0.00 %
Юни 2016 г.	-0.1 %
Юли 2016 г.	1.00 %
Август 2016 г.	0.00 %
Септември 2016 г.	-0.5 %
Октомври 2016 г.	0.2 %
Ноември 2016 г.	0.00 %
Декември 2016 г.	0.6 %

*Източник: НСИ

Според предварителната оценка на Евростат годишната инфлация в еврозоната, измерена чрез ХИПЦ, се повишава до 0,6 % през ноември 2016 г. спрямо 0,5 % през октомври и 0,4 % през септември, което до голяма степен отразява повишение на годишната инфлация при енергоносителите, макар все още да няма признаци за изразен възходящ тренд на базисната инфлация.

В бъдеще, въз основа на текущите цени на петролните фючърси, има вероятност общата инфлация да се увеличи значително през декември 2016 г. – януари 2017 г., до равнище над 1 %, главно вследствие на базови ефекти при годишното изменение на цените на енергоносителите.

Според макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите от Евросистемата от декември 2016 г. годишната ХИПЦ инфлация се предвижда да бъде 0,2 % през 2016 г., 1,3 % през 2017 г., 1,5 % през 2018 г. и 1,7 % през 2019 г. Прогнозата за ХИПЦ инфлацията е в общи линии без промяна спрямо макроикономическите прогнози на експертите в ЕЦБ от септември 2016 г.

ПОЛИТИЧЕСКИ РИСК

Политическият риск е вероятността от смяна на Правителството, или от внезапна промяна в неговата политика, от възникване на вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в стопанското законодателство, в резултат на което средата, в която

оперират местните стопански субекти да се промени негативно, а инвеститорите да понесат загуби.

В национален план, на 14 ноември 2016 г. Премиерът Бойко Борисов внесе в Народното събрание оставка на правителството. След приемане на подадената оставка от парламента на 16 ноември 2016 г., трите неуспешни опита за съставяне на ново правителство в рамките на действащия парламент и отказът на президента да назначи служебно правителство, политическият риск за България се свързва с възможността за вътрешно дестабилизиране на държавата в периода на организиране и провеждане на предсрочни парламентарни избори.

Политическите рискове за България в международен план са свързани с поетите ангажиментите за осъществяване на сериозни структурни реформи в страната в качеството ѝ на равноправен член на ЕС, повишаване на социалната стабилност ограничаване на неефективните разходи, от една страна, както и със силната дестабилизация на страните от Близкия изток, зачестяващите заплахи от терористични атентати в Европа, бежански вълни и нестабилност на ключови страни в непосредствена близост до България.

Основният извод в доклад за България на Economist Intelligence Unit (EIU) е, че въпреки фискалните подобрения през периода януари - август след прогреса в консолидацията през 2015 г. са налице някои рискове за бюджета на България през 2016-17 г., произтичащи от проблеми в енергийния сектор. Причината, въпреки снижаването на дефицита в сектора вследствие на реформите през 2015 г. е фактът, че през юни международният арбитражен съд реши НЕК да плати 550 млн. евро на руската „Атомстройекспорт“ заради решението на България да се откаже от проекта за АЕЦ „Белене“. Въпреки че компенсацията е само половината от това, което Русия иска, тя представлява значителна сума за финансово затруднената НЕК и вероятно ще трябва финансиране от публични фондове. Основната прогноза на Economist Intelligence Unit (EIU) е, че фискалната консолидация ще продължи да надминава целите на правителството в средносрочен план.

България, както и другите държави – членки на ЕС от региона, продължава да бъде сериозно засегната от общо европейския проблем с интензивния бежански поток от Близкия изток.

След заседанието на Европейския съвет в Братислава на 16.09.2016 г. Председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер обяви, че Европейският съюз ще предостави 160 млн. евро на България за управление на границите и преодоляване на миграционната криза. Помощта за страната ни се очаква да бъде изплатена на два транша. Европейският съвет е решил 108 млн. евро да бъдат отпуснати първоначално за нуждите на България, като целта е тази сума да достигне 160 млн. евро, каквото е било искането на българския премиер.

Други фактори, които също влияят на този риск, са евентуалните законодателни промени и в частност тези, които касаят стопанския и инвестиционния климат в страната.

ВАЛУТЕН РИСК

Експозицията към валутния риск представлява зависимостта и ефектите от изменението на валутните курсове. Систематичният валутен риск е вероятността от евентуална промяна на валутния режим на страната (валутен борд), което би довело или до обезценяване на лева или до поскъпване на лева спрямо чуждестранните валути.

Валутният риск ще има влияния върху компании, имащи пазарни дялове, плащанията на които се извършват във валута, различна от лева и еврото. Тъй като съгласно действащото законодателство в страната българският лев е фиксиран към еврото в съотношение EUR 1 = BGN 1.95583, а Българската народна банка е длъжна да поддържа ниво на българските левове в обръщение, равно на валутните резерви на банката, рискът от обезценяване на лева спрямо

европейската валута е минимален и се състои във евентуално предсрочно премахване на валутния борд в страната. На този етап това изглежда малко вероятно, тъй като очакванията са валутният борд да бъде отменен при приемането на еврото в България за официална платежна единица.

Теоретично, валутният риск би могъл да се повиши, когато България се присъедини към втория етап на Европейския Валутен Механизъм (ERM II). Това е режим, в който страната трябва да поддържа валутния курс спрямо еврото в границите на +/-15 % спрямо централен паритет. На практика, всички държави, които понастоящем са в този механизъм (Дания, Естония, Кипър, Литва, Латвия, Малта), са свидетели на колебания, които са съществено по-малки от позволените $\pm 15\%$.

Фиксираният курс на лева към еврото не елиминира за българската валута риска от неблагоприятни движения на курса на еврото спрямо другите основни валути (щатски долар, британски паунд, швейцарски франк) на международните финансови пазари, но към настоящия момент предприятието не счита, че такъв риск би бил съществен по отношение на дейността му. Предприятието може да бъде засегнато от валутния риск в зависимост от вида на валутата на паричните постъпления и от вида на валутата на потенциалните заеми на предприятието.

НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Специфичните за дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП произтичат от естеството на основната дейност на предприятието, както и от силната зависимост на предприятието от националната и Европейската регулация.

ЗАВИСИМОСТ ОТ КЛЮЧОВ ПЕРСОНАЛ

През последните години в България се наблюдава спад, както на броя на професионалните училища в областта, в която предприятието развива своята дейност, така и на броя ученици в специалните паралелки, а обучителните програми и оборудването в училищата са остарели. Всичко това води до намаляване на професионалистите и сериозни трудности при набирането на специализиран персонал. Ако предприятието не съумее да осигури необходимия брой квалифицирани служители за дейността си, това би затруднило цялостния процес и изпълнението на договорните ангажменти „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП, а оттам би влошило значително оперативните му резултати и финансово състояние.

ЕКОЛОГИЧЕН РИСК

Екологичният риск се свързва със замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда.

Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП, е 287 892 ха, като залесените горски територии възлизат на 94 % с площ от 271 222 ха.

Предвид спецификата на дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП е изложено на екологичен риск.

НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПРИРОДНИ И КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ, АВАРИИ, БЕДСТВИЯ И ПРИРОДНИ СТИХИИ

Предвид основната дейност на предприятието неблагоприятните природни и климатични условия могат да попречат на нормалното функциониране на

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП и да окажат негативно влияние върху финансовите му резултати.

Аварии, бедствия и природни стихии също представляват риск за дейността на предприятието.

ЛИКВИДЕН РИСК

Проявлението на ликвидния риск по отношение на предприятието се свързва с възможността за липса на навременни и/или достатъчни налични средства за посрещане на всички текущи задължения. Този риск може да настъпи, както при значително забавяне на плащанията от страна на длъжниците на предприятието, така и при не достатъчно ефективно управление на паричните потоци от дейността на предприятието. Ръководството не използва финансови инструменти за минимизиране на този вид риск.

ФИНАНСОВИЯ РИСК, СВЪРЗАНИ СЪС ЗЕМЕДЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Ръководството на предприятието отчита този риск и е разработило стратегия за неговото управление:

След реколтиране на селскостопанската продукция се предприемат необходимите мерки за нейното съхранение в зърнобази или обособени за целта други бази. С оглед минимизиране на ценовия риск, голяма част от земеделската продукция, предназначена за продажба се реализира в текущата година. Изписването на селскостопанската продукция за нуждите на ловно-стопанските мероприятия се извършва на база видове и брой дивеч, установен при таксация на дивеча в държавните ловностопански райони, като изписването на продукцията е в хронологичен порядък, с оглед незадържане на стари количества и обновяване на запасите.

IV. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИ И НЕФИНАНСОВИ ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТА ОТ ДЕЙНОСТТА, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ИНФОРМАЦИЯ ПО ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЯТА И СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ЛИКВИДНОСТ

Таблица № 9

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЛИКВИДНОСТ:	31.12.2016	31.12.2015
Коефициент на обща ликвидност	2,24	1,93
Коефициент на бърза ликвидност	2,03	1,78
Коефициент на абсолютна ликвидност	1,77	1,55
Коефициент на незабавна ликвидност	1,77	1,55

Коефициент на обща ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на обща ликвидност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е 2,24 и се повишава, спрямо стойностите му за 2015 г. През 2016 г. спрямо 2015 г., текущите активи на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП се увеличават с 12,45 %, а текущите пасиви намаляват с 3,04 %.

Коефициент на незабавна ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на незабавна ликвидност е 1,77 и нараства спрямо стойността му от 1,55 за 2015 г. През 2016 г. спрямо 2015 г. паричните средства на предприятието се увеличават с 11,18 %, а текущите пасиви се намаляват с 3,04 %.

Коефициент на бърза ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на бърза ликвидност е 2,03 и се повишава в сравнение със стойностите за 2015 г. През 2016 г. спрямо 2015 г. имаме повишение на материалните запаси на предприятието с 31,38 %, както и на текущите активи с 12,45 %, докато текущите пасиви се понижават с 3,04 %.

Коефициент на абсолютна ликвидност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на абсолютна ликвидност е 1,77 и се повишава в сравнение със стойностите му за 2015 г. През 2016 г. в сравнение с 2015 г. сумата на паричните средства на предприятието се увеличава с 11,18 %, а текущите пасиви се намаляват с 3,04 %.

2. КАПИТАЛОВИ РЕСУРСИ

КОЕФИЦИЕНТИ НА ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ

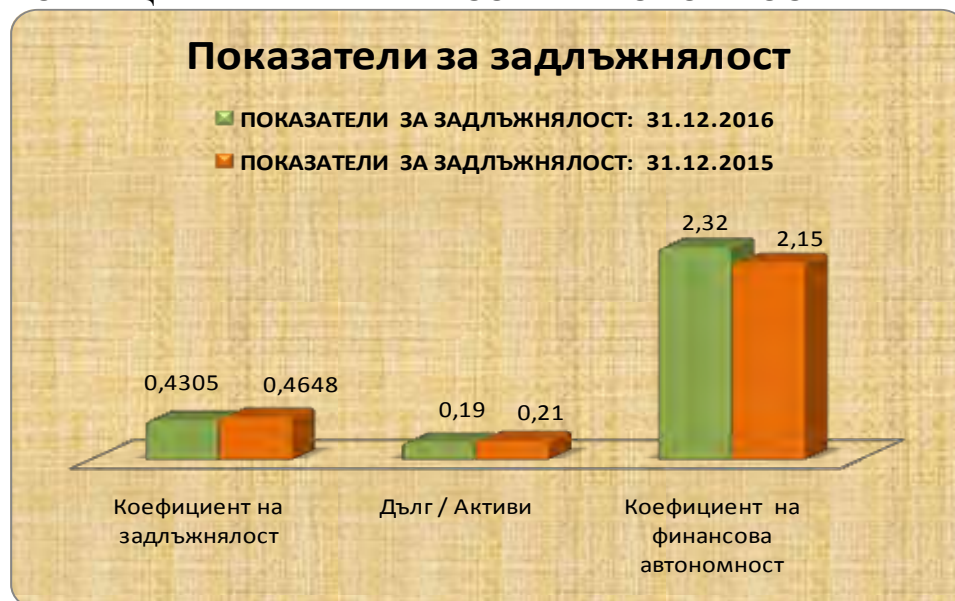

Таблица № 10

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ:	31.12.2016	31.12.2015
Коефициент на задлъжнялост	0,4305	0,4648
Дълг / Активи	0,19	0,21
Коефициент на финансова автономност	2,32	2,15

Коефициент на финансова автономност

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на финансова автономност е 2,32 и нараства в сравнение с 2015 година. През 2016 г. спрямо 2015 г. собствения капитал на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП нараства с 2,53 %, а сумата на дълга на предприятието се понижава с 5,03 %.

Коефициент на задлъжнялост

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на задлъжнялост е 0,4305 и се понижава незначително спрямо 2015 г. в следствие на нарастване на собствения капитал и намаление на общия дълг.

Съотношение дълг към обща сума на активите

Съотношението Дълг/Активи показва директно какъв процент от активите на предприятието се финансира чрез дълг. Към 31.12.2016 г. стойността на съотношението Дълг/Активи е 0,19. През 2016 г. спрямо 2015 г. сумата на дълга на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП се понижава с 5,03 %, а сумата на активите на предприятието се повишава с 5,43 %.

2. КЛЮЧОВИ КОЕФИЦИЕНТИ

Таблица № 11

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ:	31.12.2016	31.12.2015
ЕБИТДА	2707	2434
ЕБИТ	730	531

Таблица № 12

Показатели	(в хил. лв.)	
	2015	2 016
Нетни приходи от продажби	33161	39136
Нетен финансов резултат	440	797
Собствен капитал	25439	260832
Нетекучи пасиви, без ФИГ и финансираня	1661	1375
Текущи пасиви	10163	9854
Нетекучи активи	36056	36637
Текущи активи	19601	22041
Оборотен капитал	-16455	-14596
Парични средства	15727	17485
Общо дълг	11824	11229
Общо активи	55657	58678
Разходи за лихви	53	31
Материални запаси	1539	2022
Краткосрочни вземания	2534	2335
Разходи за обичайната дейност	34916	40417
Разходи за материали	3779	4089

ПОКАЗАТЕЛИ НА РЕНТАБИЛНОСТ

Таблица № 13

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕНТАБИЛНОСТ:	31.12.2016	31.12.2015
Рентабилност на Основния Капитал	0,098	0,054
Рентабилност на Собствения Капитал (ROE)	0,0306	0,0173
Рентабилност на Активите (ROA)	0,0136	0,0079

Рентабилност на Собствения капитал (ROE)

Към 31.12.2016 г. коефициентът на Рентабилност на собствения капитал се повишава до стойността от 0,0306 поради увеличение на собствения капитал на предприятието с 2,53 %. Отчетената от предприятието нетна печалба за 2016 г. се увеличава с 81,14 %, спрямо 2015 г.

Рентабилност на активите (ROA)

Стойността на коефициента на рентабилност на активите към 31.12.2016 г. е на стойност 0,0136. За 2016 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП отчита печалба, а активите на предприятието се увеличават с 5,43 % в сравнение с 2015 г.

Рентабилност на Основния капитал

Към 31.12.2016 г. коефициентът на Рентабилност на основния капитал се повишава до стойността от 0,098 поради увеличение на нетния финансов резултат на предприятието с 81,14 % и запазване на основния капитал спрямо 2015 година.

4. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Към 31.12.2016 г. общата численост на персонала на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е 947 души.

Таблица № 14

Вид персонал	2016
Обща численост на персонала	947
Ръководители	119
Специалисти	106
Техници и приложни специалисти	108
Помощен и административен персонал	59
Персонал зает с услуги за населението, търговията и охраната	259
Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	37
Машинни оператори и монтажници	58
Други неквалифицирани кадри	201

Структурата на заетостта по вид персонал е утвърдена от Министъра на земеделието и храните и УС на предприятието.

Чрез Вътрешни правила за работната заплата, се урежда организацията на работната заплата на работещите по трудово правоотношение със „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО

ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП в съответствие с Кодекса на труда, Наредбата за договаряне на работната заплата, Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, Наредба № 22 от 14.12.2012 г. за условията и реда за определяне на средствата за работна заплата в държавните предприятия по чл.163 от Закона за горите и в техните териториални поделения, както и всички нормативни актове, уреждащи въпроси, свързани с работната заплата и нейната организация.

5. ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

Предприятието провежда отговорна политика по отношение на елиминирането на екологичния риск, намаляване на замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда.

Общата площ на държавните горски територии, включени в района на дейност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП, е 287 892 ха, като залесените горски територии възлизат на 94 % с площ от 271 222 ха.

Съгласно чл. 178 от Закона за горите, за обезпечаване финансовата стабилност на държавното предприятие и осигуряване на целеви инвестиции за изпълнение на дейностите, възложени му със закона, предприятието формира фонд "Инвестиции в горите" и фонд "Резервен". Съгласно чл. 179 от същия закон, Фонд "Инвестиции в горите" се формира от част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии - държавна собственост, определена с постановление на Министерския съвет.

С ПМС № 343/15.12.2011 г. е определен размера на отчисленията за фонд "Инвестиции в горите" за „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП – 5 лв. за куб.м. дървесина. При продажба на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и във действия, отчисленията за фонд „Инвестиции в горите” са 2,50 лв. на куб.м. дървесина.

V. ВСИЧКИ ВАЖНИ СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Не са настъпили важни събития след датата на съставяне на Годишния финансов отчет на предприятието.

VI. ВЕРОЯТНОТО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

В перспектива, очакваното бъдещо развитие на предприятието е свързано с продължаване извършваните през отчетния период основни видове дейности, запазване и затвърждаване мястото на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП в отрасъла, отстояване на завоюваните позиции и авторитет сред контрагенти и кредитори, предоставяне на качествени продукция и услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др., имайки предвид добрата техническа обезпеченост, както и добра обезпеченост с висококвалифициран персонал, съответно недопускане на текучество и особено важно – лоялност с партньори, персонал и институции – основен принцип на работа.

VII. ДЕЙСТВИЯТА В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

През 2016 г. в „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не са провеждани научни изследвания и разработки, тъй като най-важната задача на ръководството

на предприятието, в условията на засилена конкуренция е да запази досегашните позиции на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП на българския пазар.

VIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СОБСТВЕНИ АКЦИИ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

През 2016 г. предприятието не е придобивало и не е прехвърляло собствени акции.

Към 31.12.2016 г. предприятието не притежава собствени акции

IX. НАЛИЧИЕТО НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Предприятието няма регистрирани клонове.

X. ИЗПОЛЗВАНИТЕ ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не е използвало финансови инструменти през 2016 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци. През отчетната година предприятието не е извършвало сделки за хеджиране на валутен риск, тъй като няма достатъчно мащабни и отдалечени във времето сделки в USD или други валути с плаващ спрямо лева курс.

Предприятието би могло да има експозиция към ликвиден, пазарен, лихвен, валутен и оперативен рискове, възникващи от употребата на финансови инструменти.

XI. ИНФОРМАЦИЯ, ДАДЕНА В СТОЙНОСТНО И КОЛИЧЕСТВЕНО ИЗРАЖЕНИЕ ОТНОСНО ОСНОВНИТЕ КАТЕГОРИИ СТОКИ, ПРОДУКТИ И/ИЛИ ПРЕДОСТАВЕНИ УСЛУГИ, С ПОСОЧВАНЕ НА ТЕХНИЯ ДЯЛ В ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППК, КАТО ЦЯЛО И ПРОМЕНИТЕ, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА.

Предметът на дейност на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е: изпълнение на горскостопанските планове за горските територии - държавна собственост; изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства; изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии - държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии; организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии - държавна собственост; организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия; поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии - държавна собственост; създаване на нови гори върху земеделски територии; опазване на горските територии - държавна собственост; предоставяне и извършване на обществени услуги; други дейности, незабранени от закона, както и такива възложени на държавното предприятие от министъра на земеделието и храните или въз основа на договор.

„СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП управлява държавните горски територии в четири административни области – Шумен, Варна, Добрич и Търговище.

Реализираните през 2016 г. приходи от продукцията заемат 96,26 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Реализираните през 2016 г. приходи от услуги представляват 3,74 % от общите приходи от дейността на предприятието.

Продажбите на предприятието са разпределени както следва:

Таблица 15

Вид приходи	Дял в % в приходите от продажби
Приходи от продажби на готова продукция - дърводобив	55,10 %
Приходи от продажби на дървесина на корен	39,29 %
Приходи от странична дейност	0,57 %
Приходи от дървообработване	0,45 %
Приходи от разсадници	0,23 %
Приходи от селско стопанство	0,62 %
Приходи от други продажби и услуги	3,74 %

ХП. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИХОДИТЕ, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ОТДЕЛНИТЕ КАТЕГОРИИ ДЕЙНОСТИ, ВЪТРЕШНИ И ВЪНШНИ ПАЗАРИ, КАКТО И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗТОЧНИЦИТЕ ЗА СНАБДЯВАНЕ С МАТЕРИАЛИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО НА СТОКИ ИЛИ ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА УСЛУГИ С ОТРАЗЯВАНЕ СТЕПЕНТА НА ЗАВИСИМОСТ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ВСЕКИ ОТДЕЛЕН ПРОДАВАЧ ИЛИ КУПУВАЧ/ ПОТРЕБИТЕЛ, КАТО В СЛУЧАЙ, ЧЕ ОТНОСИТЕЛНИЯТ ДЯЛ НА НЯКОЙ ОТ ТЯХ НАДХВЪРЛЯ 10 НА СТО ОТ РАЗХОДИТЕ ИЛИ ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ, СЕ ПРЕДОСТАВЯ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВСЯКО ЛИЦЕ ПООТДЕЛНО, ЗА НЕГОВИЯ ДЯЛ В ПРОДАЖБИТЕ ИЛИ ПОКУПКИТЕ И ВРЪЗКИТЕ МУ С ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК.

Таблица 16

(В ХИЛ. ЛВ.)			
ПРИХОДИ	2 015	%	2 016
А. Приходи от дейността			
I. Нетни приходи от продажби и други:			
1. Продукция	31 434	19,85%	37 674
2. Стоки	2	100%	0
3. Услуги	1 725	-15,25%	1 462
4. Други	667	-49,63%	336
Общо за група I:	33 828	16,68%	39 472
II. Приходи от финансираня			
в т.ч. от правителството	0	0%	0
Общо за група II:	1 566	4,92%	1 643
III. Финансови приходи			
1. Приходи от лихви	63	274,60%	236
2. Приходи от дивиденди	0	0%	0
3. Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти	0	0%	0
4. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	0	0%	0
5. Други	0	0%	0
Общо за група III:	63	274,60%	236
Б. Общо приходи от дейността (I + II + III):	35 457	16,62%	41 351

Към 31.12.2016 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП отчита нетни приходи от продажби в размер на 39 136 хил. лв., което представлява повишение от 18,02 % спрямо нетните приходи от продажби на предприятието на към 31.12.2015 г., които са на стойност 33 161 хил. лева.

Общо приходите от дейността на предприятието за 2016 г. се повишават с 16,62 % в размер на 41 351 хил.лв., спрямо 2015 г., което се дължи на увеличението на приходите от продукция с 19,85 % и приходите от лихви с 274,60 %.

Предприятието оперира само на българския пазар. Относителният дял на някой от клиентите на предприятието не надхвърля 10 на приходите от продажби.

XIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СДЕЛКИ.

През 2016 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не е сключвало съществени сделки по смисъла на Наредба 2 на КФН.

XIV. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СДЕЛКИТЕ, СКЛЮЧЕНИ МЕЖДУ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦ, И СВЪРЗАНИ ЛИЦА, ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД, ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ТАКИВА СДЕЛКИ, КАКТО И СДЕЛКИ, КОИТО СА ИЗВЪН ОБИЧАЙНАТА МУ ДЕЙНОСТ ИЛИ СЪЩЕСТВЕНО СЕ ОТКЛОНЯВАТ ОТ ПАЗАРНИТЕ УСЛОВИЯ, ПО КОИТО ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦ ИЛИ НЕГОВО ДЪЩЕРНО ДРУЖЕСТВО Е СТРАНА С ПОСОЧВАНЕ НА СТОЙНОСТТА НА СДЕЛКИТЕ, ХАРАКТЕРА НА СВЪРЗАНОСТТА И ВСЯКА ИНФОРМАЦИЯ, НЕОБХОДИМА ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦ.

През 2016 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не е сключвало сделки със свързани лица, както и не са отправяни предложения за сключване на такива сделки. Предприятието не е сключвало сделки, които да са извън обичайната му дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

XV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪБИТИЯ И ПОКАЗАТЕЛИ С НЕОБИЧАЕН ЗА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ХАРАКТЕР, ИМАЩИ СЪЩЕСТВЕНО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА МУ, И РЕАЛИЗИРАНИТЕ ОТ НЕГО ПРИХОДИ И ИЗВЪРШЕНИ РАЗХОДИ; ОЦЕНКА НА ВЛИЯНИЕТО ИМ ВЪРХУ РЕЗУЛТАТИТЕ ПРЕЗ ТЕКУЩАТА ГОДИНА.

През 2016 г. не са налице събития или показатели с необичаен за предприятието характер, които са имат съществено влияние върху дейността му, реализираните от него приходи и извършени разходи.

XVI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СДЕЛКИ, ВОДЕНИ ИЗВЪНБАЛАНСОВО - ХАРАКТЕР И БИЗНЕС ЦЕЛ, ПОСОЧВАНЕ ФИНАНСОВОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА СДЕЛКИТЕ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА, АКО РИСКЪТ И ПОЛЗИТЕ ОТ ТЕЗИ СДЕЛКИ СА СЪЩЕСТВЕНИ ЗА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, И АКО РАЗКРИВАНЕТО НА ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ Е СЪЩЕСТВЕНО ЗА ОЦЕНКАТА НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК.

През 2016 г. предприятието няма сделки, които са водени извънбалансово.

XVII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ЗА ОСНОВНИТЕ МУ ИНВЕСТИЦИИ В СТРАНАТА И В ЧУЖБИНА (В ЦЕННИ КНИЖА, ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ И НЕДВИЖИМИ ИМОТИ), КАКТО И ИНВЕСТИЦИИТЕ В ДЯЛОВИ ЦЕННИ КНИЖА ИЗВЪН НЕГОВАТА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ИЗТОЧНИЦИТЕ/НАЧИНИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ.

Към 31.12.2016 г. „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП не притежава дялови участия в дъщерни дружества.

XVIII. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СКЛЮЧЕНИТЕ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ОТ НЕГОВО ДЪЩЕРНО ДРУЖЕСТВО ИЛИ ДРУЖЕСТВО МАЙКА, В КАЧЕСТВОТО ИМ НА ЗАЕМОПОЛУЧАТЕЛИ, ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ С ПОСОЧВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ПО ТЯХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА КРАЙНИТЕ СРОКОВЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ, КАКТО И ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЕНИ ГАРАНЦИИ И ПОЕМАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ.

През 2016 г. предприятието не е сключвало договори за заем, в качеството му на заемополучател, както и не е предоставяло гаранции за задължения на други лица.

XIX. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СКЛЮЧЕНИТЕ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ОТ НЕГОВО ДЪЩЕРНО ДРУЖЕСТВО ИЛИ ДРУЖЕСТВО МАЙКА, В КАЧЕСТВОТО ИМ НА

ЗАЕМОДАТЕЛИ, ДОГОВОРИ ЗА ЗАЕМ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ГАРАНЦИИ ОТ ВСЯКАКЪВ ВИД, В ТОВА ЧИСЛО НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА, С ПОСОЧВАНЕ НА КОНКРЕТНИТЕ УСЛОВИЯ ПО ТЯХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА КРАЙНИТЕ СРОКОВЕ ЗА ПЛАЩАНЕ, И ЦЕЛТА, ЗА КОЯТО СА БИЛИ ОТПУСНАТИ.

Предприятието не е отпуснало заеми, нито е предоставяло гаранции или поемало задължения общо към едно лице или негово дъщерно предприятие, в това число и на свързани лица.

XX. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ИЗВЪРШЕНА НОВА ЕМИСИЯ ЦЕННИ КНИЖА ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД.

През разглеждания отчетен период предприятието няма издадена нова емисия акции.

XXI. АНАЛИЗ НА СЪОТНОШЕНИЕТО МЕЖДУ ПОСТИГНАТИТЕ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, ОТРАЗЕНИ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВАТА ГОДИНА, И ПО-РАНО ПУБЛИКУВАНИ ПРОГНОЗИ ЗА ТЕЗИ РЕЗУЛТАТИ.

Предприятието няма публикувана прогноза за 2016 г.

Съгласно финансовия план на предприятието са предвидени следните приходи и разходи по видове дейности:

Таблица 17

№	ДЕЙНОСТИ	ПРИХОДИ		РАЗХОДИ		ФИНАНСО В РЕЗУЛТАТ
		ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	
1.	ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА	31 322 648		9 699 009		21 623 639
2.	ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ	353 430		2 896 042		-2 542 612
3.	ЛОВНО И РИБНОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ	1 276 200	290 000	1 804 874		-528 674
4.	СТРАНИЧНИ ДЕЙНОСТИ	3 075 883		2 099 173		976 710
5.	АДМИНИСТРАТИВНО- УПРАВЛЕНСКИ ДЕЙНОСТИ	755 144	120 000	19 369 098	2 095 716	-18 613 954
I.	ВСИЧКО (1+2+3+4+5):	36 783 305	410 000	35 868 196	2 095 716	915 109

XXII. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ С ПОСОЧВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ЕВЕНТУАЛНИТЕ ЗАПЛАХИ И МЕРКИ, КОИТО ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, Е

ПРЕДПРИЕЛ ИЛИ ПРЕДСТОИ ДА ПРЕДПРИЕМЕ С ОГЛЕД ОТСТРАНЯВАНЕТО ИМ.

Управлението на финансовите ресурси е подчинено на изискването за достигането на максимална ефективност с едновременното съблюдаване на сроковете за плащане, договорени както с доставчици, така и с клиенти. Това означава преимуществено използване на собствени средства, което води до по-малки финансови разходи и разходите за лихви.

XXIII. ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ НАМЕРЕНИЯ С ПОСОЧВАНЕ НА РАЗМЕРА НА РАЗПОЛАГАЕМИТЕ СРЕДСТВА И ОТРАЗЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНИТЕ ПРОМЕНИ В СТРУКТУРАТА НА ФИНАНСИРАНЕ НА ТАЗИ ДЕЙНОСТ.

През 2016 г. са извършени следните инвестиции от Предприятието: В областта на инвестициите, предприятието следва твърда политика на разширяване и обновяване на дълготрайните материални активи, поддържане на горската инфраструктура, както и поетапно придобиване (изграждане) на ДМА, предвид високия размер на необходимите инвестиции, на база съчетаване на различни източници на финансиране – собствени финансови средства, финансов лизинг, при необходимост банкови кредити и др. Важен приоритет в областта на инвестиционната програма е изграждането на горска инфраструктура чрез финансиране със средства от фонд „Инвестиции в горите“.

XXIV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАСТЪПИЛИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД В ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, И НА НЕГОВАТА ГРУПА ПРЕДПРИАТИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО.

Не е настъпила промяна в основните принципи на управление на Предприятието.

XXV. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИЛАГАНИТЕ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, В ПРОЦЕСА НА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕ.

Общо описание на системата за вътрешен контрол и управление на риска

В предприятието функционира система за вътрешен контрол и управление на риска, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата е изградена и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на предприятието и подпомагане тяхното ефективно управление. Управителният съвет носи основната отговорност и роля по отношение на изграждане на системата за вътрешен контрол и управление на риска. Управителният съвет изпълнява както управляваща и насочваща функция, така и текущ мониторинг.

В предприятието има утвърдена Система за финансово управление и контрол, която включва подробно разписани правила и процедури за вътрешен контрол и управление на риска. Една от основните цели на въведената системата за вътрешен контрол и управление на риска е да подпомага Управителния съвет и други заинтересовани страни при оценка на надеждността на финансовите отчети на предприятието.

Контролна среда

Контролната среда включва функциите за общо управление и ръководните такива, както и отношението, информираността и действията на Управителния съвет, отговорен за

управлението в широк смисъл и отговорното управление по отношение на вътрешния контрол. Контролната среда е изградена на базата на почтеност и етично поведение.

- **Ангажимент за компетентност.** Предприятието се ръководи от Управителен съвет, чийто членове разполагат с необходимата квалификация и опит и пряко участват в бизнес процесите на предприятието, както и упражняват контрол върху дейността. Управителният съвет на предприятието, и лицата ангажирани с процеса на вътрешен контрол и управление на риска притежават необходимите познанията и уменията, необходими за изпълнение на задачите, които изисква процеса.

- **Участие на лицата, натоварени с общо управление.** Съзнанието за контрол в държавното предприятие се влияе в значителна степен от лицата, натоварени с общо управление, а именно от членовете на Управителния съвет на предприятието. Отговорностите на Управителния съвет са уредени в Правилника за организация на дейността на предприятието и договорите за управление. Допълнително Управителният съвет е натоварен и с надзор върху проектирането на модела и ефективното функциониране на процедурите за предупреждение и процеси за преглед на ефективността на вътрешния контрол на предприятието.

- **Философия и оперативен стил на ръководството.** Философията и оперативният стил на ръководството обхващат широка гама характеристики. Нагласите на Управителния съвет и неговите действия във връзка с финансовото отчитане се проявят чрез консервативния избор измежду наличните алтернативни счетоводни принципи.

- **Организационна структура.** Установяването на подходяща организационна структура включва вземане под внимание на основните области на правомощия и отговорности и подходящите йерархични нива на отчетност и докладване. Управителният съвет и директорът преценяват уместността на организационната структура на предприятието, като съобразяват тази структура с размера и характера на дейностите на предприятието. В тази връзка организационната структура на предприятието е съобразена с естеството на бизнеса и осигурява разделение на отговорностите

- **Възлагане на правомощия и отговорности.** При възлагането на правомощия и отговорности на останалите служители в държавното предприятие се отчитат приложимите за сектора бизнес практики, познания и опит на служителите и наличните в предприятието ресурси. В предприятието се провежда ясна политиката на делегиране на правомощия и отговорности.

- **Политика и практика, свързани с човешките ресурси.** При подбора на персонал фокусът е насочен върху образователния ценз, предишен професионален опит, минали постижения и доказателства за почтеност и етично поведение. По този начин се изразява и ангажираността на предприятието да назначава компетентни и надеждни служители. Политиката на предприятието по отношение на човешките ресурси е насочена към назначаване на компетентни и надеждни служители.

Процес за оценка на рисковете на предприятието

Процесът на оценка на риска от страна на Управителния съвет представлява базата за начина, по който той определя рисковете, които следва да бъдат управлявани.

Управителният съвет идентифицира следните видове риск, относими към предприятието и неговата дейност: общи (систематични) и специфични (несистематични) рискове.

Систематичните рискове са свързани с макросредата, в която предприятието функционира, поради което в повечето случаи същите не подлежат на управление от страна на ръководния екип.

Несистематични рискове са пряко относими към дейността на предприятието. За тяхното минимизиране се разчита на повишаване ефективността от вътрешното планиране и прогнозиране, което осигурява възможности за преодоляване на евентуални негативни последици от настъпило рисково събитие.

Всеки от рисковете, свързани с държавата – политически, икономически, кредитен, инфлационен, валутен – има самостоятелно значение, но общото им разглеждане и взаимодействието между тях формират цялостна представа за основните икономически показатели, пазарните условия, конкурентните условия в страната, в която съответното предприятие осъществява своята дейност.

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП е представено в доклада за дейността, раздел ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ПРЕДПРИЯТИЕТО.

Контролни дейности

Преобладават ръчните контролни дейности, насочени към минимизирането на риска и увеличаване на вероятността целите и задачите на предприятието да бъдат постигнати. Такива са процедурите за: одобрение и разрешение при вземане на решения (оторизация); предварителен контрол за законосъобразност, осъществяван от Директора на предприятието непосредствено преди полагане на подпис за взето решение; пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции (обработка на информацията); оперативен контрол и преглед на резултатите от работата, осъществяван ежедневно от Директора при възлагането и изпълнението на работата; разделение на задълженията.

Информационна система и свързаните с нея бизнес процеси, съществени за финансовото отчитане и комуникацията

В предприятието са създадени и функционират ефективни и надеждни информационни и комуникационни системи, осигуряващи събиране и разпространение на пълна, надеждна и достоверна информация, хоризонтална и вертикална комуникация от и до всички нива, както и навременна система за отчетност.

Информационната система, съществена за целите на финансовото отчитане, която включва счетоводната система, се състои от процедури и документация, разработени и установени с цел:

1. инициране, отразяване, обработка и отчитане на сделки и операции на предприятието (както и събития и условия) и поддържане на отчетност за свързаните активи, пасиви и собствен капитал;
2. разрешаване на проблеми с неправилна обработка на сделки и операции, като например, автоматизирани файлове за неуточнени позиции на информация и процедури, следвани за своевременно коригиране на задържаните неуточнени позиции;
3. обработка и отчитане на случаи на заобикаляне на системите или преодоляване на контролите; прехвърляне на информацията от системите за обработка на сделките и операциите в главната книга;

4. обхващане на информация, съществена за финансовото отчитане на събития и условия, различни от сделки и операции, като например амортизация на материални и нематериални активи и промени в събираемостта на вземанията; и

5. гарантиране, че изискваната за оповестяване от приложимата обща рамка за финансово отчитане информация е събрана, отразена, обработена, обобщена и, че тя е подходящо отчетена във финансовия отчет.

Комуникацията от страна на предприятието на ролите и отговорностите във финансовото отчитане и на важни въпроси, свързани с нея, включва осигуряването на разбиране за индивидуалните роли и отговорности, свързани с вътрешния контрол върху нея. Тя включва такива въпроси като например степента, в която счетоводния екип разбира по какъв начин дейностите му в информационната система за финансово отчитане, са свързани с работата на други лица и средствата за докладване на изключения към Управителния съвет.

Комуникацията се осъществява въз основа на разработени правила за финансово отчитане. Откритите канали за комуникация помагат за гарантиране, че изключенията се докладват и за тях се предприемат действия.

Текущо наблюдение на контролите

В предприятието има изградена система за текущо наблюдение и оценка на контролите, като при констатирани отклонения се предприемат оздравителни и корективни мерки пряко от Ръководството.

Текущото наблюдение на контролите е процес за оценка на ефективността на резултатите от функционирането на вътрешния контрол във времето. То включва своевременна оценка на ефективността на контролите и предприемане на необходимите оздравителни действия. Управителният съвет извършва текущо наблюдение на контролите чрез текущи дейности, отделни оценки или комбинация от двете. Текущите дейности по наблюдение често са вградени в нормалните повтарящи се дейности на предприятието и включват регулярни управленски и надзорни дейности.

XXVI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОМЕНИТЕ В УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИТЕ ОРГАНИ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА.

През 2016 г. не са извършени промени в Управителния съвет на предприятието.

XXVII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА РАЗМЕРА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА, НАГРАДИТЕ И/ИЛИ ПОЛЗИТЕ НА ВСЕКИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА УПРАВИТЕЛНИТЕ И НА КОНТРОЛНИТЕ ОРГАНИ ЗА ОТЧЕТНАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА, ИЗПЛАТЕНИ ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, И НЕГОВИ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА, НЕЗАВИСИМО ОТ ТОВА, ДАЛИ СА БИЛИ ВКЛЮЧЕНИ В РАЗХОДИТЕ НА ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦК, ИЛИ ПРОИЗТИЧАТ ОТ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕЧАЛБАТА, ВКЛЮЧИТЕЛНО:

През 2016 г. са изплатени възнаграждения към ръководни служители в размер на 203 069,10 лв.

ПОЛУЧЕНИ СУМИ И НЕПАРИЧНИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

Размерът на нетното възнаграждение на членовете на Управителния съвет за 2016 г. е в размер на 203 069,10 лв. и е разпределено както следва:

Бейзат Садък Яхя – Председател на Управителният съвет - изплатено нетно възнаграждение в размер на 55 387,62 лв

инж. Цветелин Георгиев Миланов – член на Управителният съвет - изплатено нетно възнаграждение в размер на 42 071,86 лв

3. инж. Веселин Маринов Нинов – Директор - изплатено нетно възнаграждение в размер на 105 609,62 лв

Предприятието не е изплащало непарични възнаграждения.

УСЛОВНИ ИЛИ РАЗСРОЧЕНИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ, ВЪЗНИКНАЛИ ПРЕЗ ГОДИНАТА, ДОРИ И АКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО СЕ ДЪЛЖИ КЪМ ПО-КЪСЕН МОМЕНТ

Предприятието няма условни и разсрочени възнаграждения, възникнали през 2016 г.

СУМА, ДЪЛЖИМА ОТ ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЗК, ИЛИ НЕГОВИ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПЕНСИИ, ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ ИЛИ ДРУГИ ПОДОБНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ.

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране (провизии за пенсии) са признати на база актюерска оценка на вероятностите за заплащане на обезщетение в полза на служителите на „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ” ДП за продължителен трудов стаж при пенсиониране. По своя характер те представляват дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране и включват сегашната стойност на задължението на предприятието за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

През 2016 г. са дължими суми от предприятието за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения в размер на 156 хил. лв.

XXVIII. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЕСТНИТЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО ДОГОВОРЕНОСТИ (ВКЛЮЧИТЕЛНО И СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ГОДИНА), В РЕЗУЛТАТ НА КОИТО В БЪДЕЩ ПЕРИОД МОГАТ ДА НАСТЪПЯТ ПРОМЕНИ В ПРИТЕЖАВАНИЯ ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ АКЦИИ ИЛИ ОБЛИГАЦИИ ОТ НАСТОЯЩИ АКЦИОНЕРИ ИЛИ ОБЛИГАЦИОНЕРИ.

На предприятието не са известни договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял от настоящия собственик на капитала.

XXIX. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВИСЯЩИ СЪДЕБНИ, АДМИНИСТРАТИВНИ ИЛИ АРБИТРАЖНИ ПРОИЗВОДСТВА, КАСАЕЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ИЛИ ВЗЕМАНЯ НА

**ЛИЦЕТО ПО § 1Д ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗППЦ, В РАЗМЕР
НАЙ-МАЛКО 10 НА СТО ОТ СОБСТВЕНИЯ МУ КАПИТАЛ**

Няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал.

XXX. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРЕЦЕНКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО.

Предприятието преценява, че не е налице друга информация, която да не е публично оповестена от предприятието и която би била важна за акционерите и инвеститорите при вземането на обосновано инвеститорско решение.

За „СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП ШУМЕН

/ инж. Веселин Нинов
(директор)